

ILDFUGLE

Evaluering af en
aktiveringsindsats
for sårbare unge

ILDFUGLE

Evaluering af en aktiveringsindsats for sårbare unge

Helle Nielsen

Sarah Lunar

Stephanie Bernth Ahrenkiel

ISBN-NR 978-87-92798-48-0

© 2016 Center for Boligsocial Udvikling

Center for Boligsocial Udvikling

Sadelmagerporten 2A

2650 Hvidovre

Tlf: 28 35 58 85

E-mail: info@cfbu.dk

www.cfbu.dk

NOVEMBER 2016

Fotos: Alle fotos er stillbilleder fra filmen "Ildfugle" produceret af Cph film for CFBU. Alle rettigheder tilhører CFBU.

Layout: Hofdamerne ApS

Udgivelsen kan frit hentes på www.cfbu.dk

CFBU's udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse

er en selvejende institution under Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet. Centrets overordnede formål er at undersøge effekten af sociale indsatser i udsatte boligområder, at indsamle erfaringer fra nationale og internationale boligsociale indsatser og at yde kvalificeret rådgivning og processtøtte til centrale aktører indenfor det boligsociale område.

INDHOLD

Indledning.....	4
Konklusion.....	6
Anbefalinger.....	9
Sådan har vi gjort.....	13
Om Team Ildfugle.....	15
Socialt	20
Personligt.....	28
Sundhed.....	34
Faglige færdigheder.....	39
Uddannelse og job.....	41
Relationen til boligområderne.....	47
Litteratur.....	50
Bilag 1: Metodiske overvejelser	52
Bilag 2: Eksempel på et Team Ildfugle-program.....	54
Bilag 3: Oversigt over progressioner	56

INDLEDNING

Sårbare unge uden uddannelse og job har en række udfordringer, der står i vejen for, at de uddanner sig eller kommer i beskæftigelse. Kan en kommune, en boligorganisation og en virksomhed sammen løse denne udfordring?

CFBU har ifm. undersøgelsen fået produceret filmen "Ildfuglene". Se filmen her: <https://www.youtube.com/watch?v=EcuiN3qVQ5c&feature=youtu.be>

“ Jeg ville aldrig nogensinde kunne tage en uddannelse, se mine venner, som jeg gør nu, eller være sammen med min familie på den måde, jeg er nu, hvis det ikke var for Team Ildfugle. Der er rigtig mange ting, som de har hjulpet mig med.

Deltager i Team Ildfugle

Unge i udsatte boligområder har sværere ved at komme i gang med uddannelse og job sammenlignet med andre unge. Nyeste undersøgelser viser, at 27 procent af 25-årige unge fra udsatte boligområder står uden for arbejdsmarkedet og hverken er i gang med eller har færdiggjort en ungdomsuddannelse. Det samme gælder for 13 procent af unge på landsplan (Larsen et al. 2015). En del af disse unge har en række udfordringer. De er ofte usikre på deres faglighed, mangler tro på

sig selv og lever en isoleret tilværelse med begrænset socialt netværk. Disse unge har behov for støtte på et personligt og socialt plan såvel som faglig opkvalificering og struktur i hverdagen (Gørlich 2012).

I Roskilde har Østsjællandss Beredskab, Roskilde Kommune og Boligselskabet Sjælland succes med at få sårbare, ledige unge i uddannelse eller job via aktiveringsindsatsen Team Ildfugle på Roskilde Brandstation. Indsatsen er et gruppebaseret aktiveringstilbud placeret på en virksomhed. De unge er på en rigtig arbejdsplads, samtidig med at de gennemgår et forløb, der gør dem bedre i stand til at klare uddannelse eller job. Målgruppen er unge, der ikke er umiddelbart uddannelsesparate. Mange har svært ved at gennemføre noget, og de fleste har flere nederlag i rygsækken. Alle

har de brug for ekstra støtte til at komme godt i gang med uddannelse og arbejdsliv. Team Ildfugle giver dem en mere flersidig indsats end blot at øge deres faglighed. Der er også fokus på at udvikle deltagernes sundhed samt deres sociale og personlige kompetencer. De unge gennemgår hermed en udvikling, som har betydning for dem både i uddannelses- og jobsammenhænge og bredere i livet.

Indsatsen er inspireret af et koncept fra Storbritannien. I Roskilde er konceptet tilpasset en dansk kontekst ved at involvere boligsociale medarbejdere som en samarbejdspartner. Grunden er, at de boligsociale medarbejdere fremmer de unges gode resultater, ligesom de kender målgruppen. Det giver indsatsen gode forudsætninger for at tiltrække unge fra udsatte boligområder, så udfordringen med deres lavere uddannelses- og jobmæssige status kan vendes.

I evalueringen belyser vi indsatsens effekt i forhold til at få unge i uddannelse eller beskæftigelse, og vi beskriver, hvad der har betydning for resultaterne. Dermed giver rapporten indblik i, hvad der skal til for at gennemføre en Team Ildfugle-indsats, og hvilke forhold der kan begrænse resultaterne af et projekt som Ildfuglene. Med det håber vi at inspirere andre kommuner, boligsociale medarbejdere og virksomheder til at indgå i samarbejde om lignende indsatser for unge.

Der skal lyde stor tak til deltagerne i Team Ildfugle og Østsjællands Beredskab for at lade os følge indsatsen på tæt hold. Medarbejdere i Roskilde Kommune og Boligselskabet Sjælland skal ligeledes have tak for at bidrage med relevante input og oplysninger til rapporten. Også tak til Rebecca Bromenne Jacobsen og Copenhagen Film Company for at gøre det muligt at supplere rapporten med film.

KONKLUSION

Team Ildfugle har gode resultater med at få unge til at starte uddannelse eller job efter indsatsen. 36 procent af deltagerne kommer i uddannelse eller job. Deltagerne bliver bedre rustet til at tage en uddannelse og gør sig tanker om, hvad de vil jobmæssigt. Indsatsen har dog været udfordret af rekrutteringsvanskeligheder og har kun i begrænset omfang opnået de ønskede resultater med at skabe større ansvarsfølelse i forhold til eget boligområde.

UDDANNELSES- OG JOBRESULTATER

Team Ildfugle er en beskæftigelsesindsats, der formår at få sårbare unge i uddannelse eller job.

De unge, der indgår i projektet, har som sagt mange problemer og udfordringer, de kæmper med, som skal løses, før de er uddannelsesparate eller parate til et arbejdsliv. På baggrund af dette problemkompleks har kommunen ved projektets start vurderet, at et realistisk succeskriterie for indsatsen er, at 30 procent af deltagerne kommer i uddannelse eller job.

25 unge har i vores undersøgelsesperiode gennemført et forløb af Team Ildfugle. Heraf er syv deltagere startet på uddannelse, og to er kommet i beskæftigelse tre måneder efter deres forløb. Det svarer til, at 36 procent af deltagerne er kommet i uddannelse eller arbejde.

Et andet vigtigt resultat er, at projektet har formået at øge deltagernes mødestabilitet. Mange af deltagerne har i udgangspunktet udfordringer med fremmøde, og for en del deltagere er det et formuleret mål fra kommunen, at de bliver mødestabile. Igennem forløbet får deltagerne en god døgnrytme og lyst til at møde hver dag. Det kommer til udtryk i deres gennemførelse af indsatsen. 78 procent gennemfører således deres forløb.

AFKLARING OM UDDANNELSE OG JOBØNSKER

Gennem forløbet begynder deltagerne at reflektere over, hvad de gerne vil jobmæssigt, og de bliver mere afklarede om, i hvilken retning de ønsker at uddanne sig. Det er et vigtigt resultat, da størstedelen af deltagerne ikke ved, hvad de vil, når de starter i Team Ildfugle. Deltagerne bliver hjulpet på vej af, at de i indsatsen afprøver forskellige erhvervsretninger via praktikforløb, ved at lave sociale arrangementer og byggeprojekter i boligområderne og ved at have en daglig færden på brandstationen som arbejdsplads. Det inspirerer flere deltagere til uddannelser og job, der handler om at hjælpe andre.

UDVIKLING PÅ FLERE OMRÅDER

Indsatsens succes bygger på, at deltagerne opnår en udvikling, der styrker dem i forhold til at tage en uddannelse eller fungere på arbejdsmarkedet i almindelighed. Der er fokus på udvikling af flere forskellige aspekter, der tilsammen giver de unge en god ballast til at komme tættere på uddannelse og job.

Deltagerne opnår:

- Bedre sociale relationer og samarbejdsevner
- Større selvtillid og tro på sig selv
- Forbedret sundhed, overskud og glæde
- Nye faglige færdigheder

Deltagernes udvikling på disse områder kommer til udtryk på flere måder.

Flere deltagere får i løbet af deres forløb en tættere relation til deres venner og familie og bliver mere åbne i forhold til at lukke nye mennesker ind i deres liv. De bliver mere trygge ved at tale med andre om deres udfordringer og bede om hjælp til at takle dem. De bliver kort sagt bedre til at indgå i sociale relationer. Det betyder, at der opstår venskaber mellem flere deltagere, og at de kan og tør søge hjælp flere steder. Deltagerne forbedrer derudover deres evne til at samarbejde med andre. Det sker ved, at de bliver bedre til at give plads til hinanden og tale konstruktivt sammen. Deltagerne

opnår således sociale færdigheder, som de kan tage med sig videre i livet efter Team Ildfugle og sætte i spil i privatlivet såvel som i uddannelses- og jobsituationer.

Deltagerne får større selvtillid og tør gøre ting, de ikke turde før, for eksempel at tage kontakt til en ny arbejdsgiver. Samtidig erfarer deltagerne via aktiviteterne, at de er stærkere, end de troede, og de lærer at klare modgang og kæmpe sig igennem udfordringer på vejen. Det ruster dem til en fremtidig uddannelses- eller jobsituation. Deltagerne opdager også nye sider af sig selv, for eksempel at de trives med at være aktive. Det giver dem lyst til at tage større ansvar for deres liv og komme videre med uddannelse og job.

Den forbedrede sundhed ses i deltageres sundhedsprofiler. Kommunens sundhedscenter udarbejder sundhedsprofiler for alle deltagere, hvor de får mellem nul og 100 point. Sundhedsprofilerne viser en forbedring af deltageres generelle sundhed fra 56,5 i starten til 65,4 point i slutningen af indsatsen. Altså en stigning på 8,9 point. Vi ser ligeledes, at der er en tendens til, at dem, der forbedrer deres sundhed mest, oftere kommer i uddannelse eller job. De opnåede sundhedsmæssige forbedringer er især bedre kondi, mere regelmæssige måltidsvaner og bedre søvn. Deltagerne forbedrer også deres mentale sundhed med større livsglæde, energi og overskud. Deltageres mentale overskud er en vigtig brik til, at de kan gennemføre ændringer i deres liv. Det handler om, at de kan stå op om morgenen og har overskud til at lægge fremtidsplaner.

Deltagerne får via forløbet generelle faglige færdigheder. De lærer for eksempel at planlægge og løse større arbejdsopgaver. Samtidig får deltagerne et grundlæggende kendskab til og praktisk erfaring med forskellige håndværksmæssige fag, de kan bruge fremadrettet.

RESULTATER I RELATION TIL BOLIGOMRÅDERNE

Med Team Ildfugle er en forventning om, at indsatsen også vil bevirke en større ansvarsfølelse for eget boligområde blandt de deltagere, der er bosat i et af boligorganisationens områder. Denne effekt er imidlertid begrænset. Det skyldes, at deltagerne kommer fra flere forskellige boligområder. Dermed er det kun få unge,

der udfører sociale arrangementer, byggeprojekter eller praktik i deres eget boligområde, og koblingen til eget boligområde er derfor mindre end oprindeligt til sigtet.

Aktiviteterne i boligområderne bidrager dog på flere måder positivt. Der sker en nedbrydning af fordomme mellem de unge og beboerne, og deltagerne får via aktiviteterne i boligområdet erfaringer, der på flere måder styrker deres egen udvikling. De får vigtige arbejds erfaringer, en oplevelse af arbejdsidentitet og tanker om, hvordan man er socialt ansvarlig både som menneske og i sit jobvalg.

UDFORDRINGER MED REKRUTTERING

Indsatsens største udfordring er at få deltagere nok til alle hold. To hold er fyldt, men på to hold gennemfører kun tre deltagere. Det betyder, at udnyttelsen af ressourcer i indsatsen ikke er optimal. Vi vurderer, at det medfører risiko for, at noget af gruppedynamikken går tabt ved så lavt et deltagerantal. Deltagerne på de små hold oplever dog, at fællesskabet og samværet er til stede og har betydning for deres forløb.

En forklaring på rekrutteringsudfordringen er, at der ikke er løbende optag på indsatsen. De kommunale regler om, at unge ikke må gå ledige og vente på opstart af et forløb, kolliderer med indsatsens fokus på en fælles opstart. Den fælles opstart betyder, at deltagerne fra start udvikler fællesskab og samvær, hvilket er medvirkende årsag til deltagerne positive udvikling.

REKRUTTERING FRA BOLIGOMRÅDERNE

Det lave deltagerantal udfordrer målet om, at unge fra udsatte boligområder skal prioriteres i visitationen til indsatsen. Kommunen er ikke i en situation, hvor de kan prioritere mellem de unge. Desuden har boligorganisationen ved projektstart en forventning om, at en gruppe uroskabende unge fra boligområderne kan visiteres til indsatsen og dermed komme væk fra en gadeorienteret livsstil. Det viser sig, at disse unge ikke modtager offentlige ydelser fra kommunen, og derfor ikke kan visiteres til en kommunal aktiveringsindsats.

Cirka en tredjedel af deltagerne – 9 ud af 25 – kommer fra et af boligorganisationens boligområder. I gennemsnit bor en femtedel af kommunens unge ledige i boligområderne. Unge fra boligorganisationens områder er således overrepræsenteret i indsatsen. Dog er kun tre deltagere bosat i et udsat boligområde omfattet af en helhedsplan med boligsocialt indhold. Det skal ses i lyset af, at mange unge fra målgruppen bor i boligorganisationens øvrige boligområder, hvor ungdomsboligerne primært er placeret.

Rekrutteringsproblemerne betyder, at der ikke opnås det fulde potentiale i forhold til de unges relation og ansvarsfølelse i forhold til deres eget boligområde. Hvis dette skal fremmes, kræver det, at der rekrutteres flere unge fra samme boligområde til indsatsen, således at aktiviteterne i boligområdet i højere grad kan foregå i deltagerne eget boligområde.

ANBEFALINGER

Vi anbefaler, at indsatsen baseres på åbenhed, praktiske og udfordrende aktiviteter samt et stærkt fællesskab blandt deltagerne. Derudover er det nødvendigt med en virksomhed med udfoldelsesmuligheder, boligsociale medarbejdere med kendskab til målgruppen og en kommune, der visiterer og følger op på deltagerne.

Overvejer I at lave en lignende indsats som Team Ildfugle, giver dette kapitel indblik i, hvad det kræver. Vi præsenterer her en række anbefalinger baseret på erfaringerne fra Roskilde, som I kan bruge som rettesnor til, hvad der på samme tid virker og kræver opmærksomhed i arbejdet med målgruppen af sårbare unge.

VISITÉR DEN RIGTIGE MÅLGRUPPE

Indsatsen giver mening at lave for unge, der har udfordringer i forhold til at komme i uddannelse eller job. Det er typisk unge med dårlige skoleerfaringer, ringe

arbejdsmarkedstilknytning og manglende succes i uddannelsessystemet. Unge, der er usikre på, hvad de vil uddannelses- og jobmæssigt og har udfordringer med fremmøde og gennemførelse, har især gavn af indsatsen. Ligeledes kan unge med personlige udfordringer, som lav selvtillid og problemer med at indgå i sociale sammenhænge, få brugbar hjælp gennem indsatsen til at mindske eller fjerne deres udfordringer. Unge med et mindre hashmisbrug, spilafhængighed og mindre psykiske lidelser eller adfærdsforstyrrelser kan også indgå i indsatsen.

Erfaringerne viser, at svært psykisk syge unge og unge med større stofmisbrug ikke har gavn af denne form

for indsats. Tværtimod kan de ødelægge samværet og udbyttet for de øvrige deltagere. Ligeledes kan unge med en klar uddannelsesplan fra start have dårlig indflydelse på holdet. De er ofte velfungerende og har svært ved at se formålet med deres deltagelse i indsatsen. Det kan betyde, at de modarbejder aktiviteter og demotiverer de andre unge.

Hvis indsatsen skal give mening i en boligsocial kontekst, er det væsentligt, at en vis andel af deltagerne er bosat i de relevante boligområder. Vi anbefaler derfor, at boligorganisation og kommune sammen laver en grundig målgruppeanalyse allerede i designfasen af indsatsen for at ramme den ønskede målgruppe og for at sikre, at der er deltagere nok til indsatsen.

SAMARBEJD MED BOLIG-SOCIALE MEDARBEJDERE

Det er betydningsfuldt for indsatsen og arbejdet med målgruppen at tilknytte en boligsocial part. Det kan være boligsociale medarbejdere fra en boligorganisation eller fra en helhedsplan med boligsocialt indhold.

De boligsociale medarbejdere bidrager med andre aktivitetsmuligheder i boligområderne, som hverken kommunen eller virksomheden har. Det handler om praktikpladser, byggeprojekter og sociale arrangementer. Disse aktiviteter er vigtige, da de er med til at inspirere og afklare de unge i deres uddannelses- og jobovervejelser. I boligområderne får deltagerne erfaring med at lave arbejde til gavn for andre i en virkelig kontekst frem for i et beskyttet miljø. Det indebærer, at deltagerne får en anden social status, hvor de oplever at være fagpersoner.

Tilknytningen af boligsociale medarbejdere gør ligeledes, at de unge har mulighed for at få støtte og rådgivning fra andre voksne. Det er et vigtigt supplement for målgruppen af sårbare unge, der ikke får støtte hjemmefra. De boligsociale medarbejdere repræsenterer ikke en myndighed og ser de unge i andre sammenhænge i boligområderne. De kan derfor støtte og rådgive de unge på en anden måde, end det er tilfældet for kommunale rådgivere.

For indsatsens øvrige samarbejdspartnere er de boligsociale medarbejdere uundværlige. Med afsæt i deres erfaring med at arbejde med sårbare unge, får kommunen og virksomheden vigtig sparring og et bedre grundlag for at arbejde helhedsorienteret med målgruppen.

GENNEMFØR INDSATSEN PÅ EN VIRKSOMHED

Et projekt som Team Ildfugle kan potentielt finde sted i mange slags virksomheder. I dette tilfælde er det Østsjællands Beredskab, der udfører indsatsen, hvor andre eksempler kan være politiet, større produktionsvirksomheder eller professionelle sportsklubber.

Det har stor betydning for deltagernes udbytte og udvikling, at indsatsen foregår i en virksomhed, som de er del af under forløbet. Det giver dem brugbar virksomhedserfaring og mulighed for at interagere med de ansatte på arbejdspladsen. At indsatsen foregår som et gruppeforløb, giver desuden deltagerne mere støtte, end et individuelt praktikforløb i en virksomhed kan tilbyde, hvilket flere af de unge har behov for.

Det vigtige er, at virksomheden har gode fysiske rammer og en tydelig virksomhedskultur, da det virker appellerende på de unge. Det er særlig positivt, hvis de fysiske rammer giver mulighed for at træne og lave praktisk arbejde såvel som udfordrende aktiviteter. En virksomhedskultur, der vægter værdier som ærlighed og ligeværd, har stor betydning for de unge og giver dem øget motivation til at deltage.

Når indsatsen er tæt knyttet til en virksomhed, kan en udfordring være, at projektmedarbejderen også har andre arbejdsopgaver, som til tider kan stjæle fokus fra deltagerne. Det er derfor vigtigt, at medarbejderen i videst muligt omfang kan koncentrere sig om indsatsen.

BYG TILGANGEN PÅ ÅBENHED

I en indsats som Team Ildfugle er det udbytterigt for deltagerne, når de professionelle sørger for at skabe

klare rammer for, hvordan holdet skal fungere socialt. Det indebærer, at medarbejderen er tydelig omkring holdets samværsform og lader de unge komme til orde i forhold til deres behov, ønsker og udfordringer.

Det er en god idé, at projektmedarbejderen rammesætter samværet fra start af ved at introducere deltagerne for den samværskultur, de skal indgå i. Det kan ske ved at udtrykke en forventning om, at deltagerne behandler hinanden godt og er åbne og ærlige over for hinanden. Her kan projektmedarbejderen bruge sig selv ved at dele sin egen historie og udfordringer med de unge. Hermed viser medarbejderen vejen for at agere åbent og ærligt over for hinanden.

Deltagerne skal have medindflydelse i indsatsen. Når medarbejderen tager udgangspunkt i deltagerne, gør det, at de oplever at blive lyttet til og taget seriøst. Det er vigtigt, at projektmedarbejderen arbejder ud fra en anerkendende tilgang med fokus på, at deltagerne skal have små og store succeser, ligesom vedkommende skal være bevidst om at vende deltagerne personlige udfordringer til succes og læring. Herigennem lærer de unge, hvordan de kan bruge erfaringer fra indsatsens aktiviteter til at løse udfordringer i andre sammenhænge. Det giver tro på, at de godt kan.

SKAB RUM FOR SAMVÆR OG FÆLLESSKAB

At indsatsen er gruppebaseret, har en positiv indvirkning på målgruppen. Deltagerne samvær er nemlig medvirkende til at understøtte deres udvikling. Det er derfor en god idé at tilrettelægge indsatsen sådan, at der er plads til, at deltagerne socialiserer og laver ting sammen.

Det hænger sammen med, at det ikke blot er projektmedarbejderen, der påvirker deltagerne måde at tænke og handle på. Det er i lige så høj grad deltagerne, der påvirker hinanden. Det gør de ved at støtte hinanden, når udfordringerne er hårde, eller ved at opmuntre hinanden til at møde til tiden. Når samværet er præget af fællesskab og god stemning, begynder deltagerne at relatere sig til hinanden og får lyst til at hjælpe hin-

anden. Med etablering af gode relationer på holdet og til projektmedarbejderen, bliver de unge motiveret til at møde op i indsatsen.

For at etablere et stærkt fællesskab blandt de unge, er det nødvendigt, at de professionelle i indsatsen fra start af iværksætter aktiviteter, hvor deltagerne samarbejder og får kendskab til hinanden.

FOKUSÉR PÅ PRAKSISNÆRE OG UDFORDRENDE AKTIVITETER

Målgruppen af unge har stor gavn af, at indsatsen er bygget op om konkrete aktiviteter væk fra skolebænken. Fælles for aktiviteterne gælder det, at de gerne må være planlagte. De unge har behov for at kende programmet og vide, hvornår de skal lave hvad.

Udfordrende aktiviteter og praktiske byggeprojekter spiller en væsentlig rolle i deltagerne udvikling og læring. Herigennem får de succes med at færdiggøre opgaver, der i starten virker uoverskuelige, ligesom de overvinder deres fysiske og psykiske grænser. Som del af indsatsen i Roskilde får deltagerne undervisning i førstehjælp og brandbekæmpelse. Det fungerer godt, fordi undervisningen er knyttet op på praktisk og anvendelig læring. Deltagerne får bevis på deres nye kompetencer, som fagligt opkvalificerer dem og giver brugbare erfaringer til CV'et.

Erfaringerne viser, at fysisk træning og sunde måltider giver deltagerne god basis for at fremme deres sundhed. Her er det vigtigt for deltagerne, at træningen er en fast bestanddel gennem hele indsatsen, så de får rørt sig dagligt. Det kan ske ved, at en medarbejder står for at træne sammen med dem.

FØLG OP OG LAV UDDANNELSESPLANER

Grundet målgruppens sårbarhed er opfølgning centralt. Det gælder både i selve indsatsen, hvor de unge har behov for tilstedeværelse af medarbejdere, og i forhold til deres videre forløb. Deltagerne har svært

ved at tage initiativ og være ansvarlige, hvis de selv skal stå for arbejdsopgaver uden professionel støtte og opfølgning. Derfor er det vigtigt, at der er medarbejderressourcer nok til at følge deltagerne i dagligdagen.

Hen mod indsatsens afslutning er det væsentligt, at de unge får opfølgningsmøder med kommunen om, hvordan de kommer videre med deres uddannelses- og jobønsker. Deres motivation, gode udvikling og døgnrytme forsvinder hurtigt, hvis der opstår en periode uden aktivitet efter indsatsen. Erfaringerne viser, at manglende opfølgning gør deltagerne utrygge, hvilket i værste fald kan betyde, at udbyttet af indsatsen bliver formindsket.

SÅDAN HAR VI GJORT

Vi har fulgt fire forløb i Team Ildfugle og evalueret indsatsen på baggrund af en programteori, der viser sammenhængen mellem input og resultater. Evalueringen er baseret på data fra både kvalitative og kvantitative kilder.

Evalueringen er blevet til på baggrund af de første fire hold på Team Ildfugle, som blev afholdt i perioden februar 2015 til marts 2016. Vi har fulgt indsatsen for at undersøge dens virkning, og hvad der skaber resultaterne.

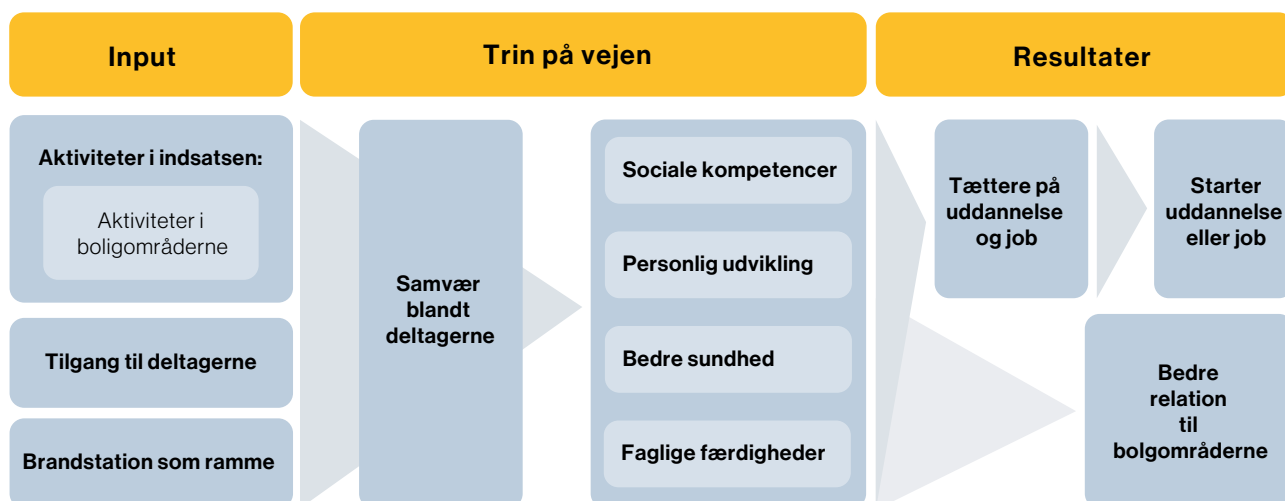
PRÆSENTATION AF PROGRAMTEORIEN

Undersøgelsen er udformet som en virkningsevaluering med udgangspunkt i en programteori. Programteorien udarbejdede vi på baggrund af samtaler med arbejdsgruppen¹ for Team Ildfugle, projektmedarbejderen og beskrivelser af indsatsen (Team Brand 2014; Team Ildfugle 2014). Den oprindelige programteori er i løbet af undersøgelsen blevet justeret. Det har vi gjort i takt med, at der er indsamlet kvalitative og kvantitative data på, hvad der bidrager til deltageres resultater.

¹ Arbejdsgruppen består af repræsentanter fra både Roskilde Kommune, Boligselskabet Sjælland og Østsjællandss Beredskab.

Den programteori, vi præsenterer her, illustrerer sammenhængen mellem input og de trin på vejen, der er hen mod de resultater, som evalueringen viser.

Den justerede programteori viser, at de opnåede resultater på uddannelses- og jobområdet er betinget af, at deltagerne udvikler sig socialt, personligt, sundhedsmæssigt og fagligt. Med sociale kompetencer mener vi deltageres evne til at indgå i og drage nytte af relationer med andre. I forhold til personlig udvikling ser vi på deltageres identitetsfølelse og selvpfattelse som selvtillid og selvindsigt. På sundhedsområdet fokuserer vi primært på kost, motion og søvn. De faglige færdigheder omhandler deltageres kendskab til erhvervsretninger og praktiske færdigheder i forhold til at gennemføre en uddannelse eller varetage et job. Derudover illustrerer programteorien, at indsatsen og deltageres udvikling også skaber resultater i relation til boligområderne. Disse resultater omhandler blandt andet relationen mellem de unge og beboerne samt ansvarlighed i forhold til eget boligområde.

Figur 1 - Illustration af deltageres udvikling og udbytte af Team Ildfugle.

Deltagernes udvikling er et resultat af de input, der er i indsatsen. Indsatsens input består af en række forskellige aktiviteter, hvoraf nogle foregår i boligområderne, projektmedarbejderens særlige tilgang til de unge samt de fysiske og kulturelle rammer på brandstationen, som indsatsen tager afsæt i. Et element med stor betydning for de unges udbytte af indsatsen er deltagerens indbyrdes samvær. Samværet opstår på baggrund af de input, der er i indsatsen, og er en medvirkende årsag til, at de unge udvikler sig.

KVALITATIVE OG KVANTITATIVE DATA

Evalueringen bygger på kvantitative data, observationer og interview med deltagere såvel som medarbejdere i beredskabet, kommunen og boligorganisationen. Derudover er et hold blevet filmet. Filmmaterialet bliver inddraget i rapporten i form af fire små film. Vi anbefaler, at du ser filmene, mens du læser rapporten, da de tegner et levende billede af deltagerens udbytte af Team Ildfugle. Filmene kan ses her <https://www.youtube.com/CFBUwebtv/videos> eller ved at trykke play i de enkelte kapitler.

Programteori, datakilder og metodiske overvejelser er uddybet yderligere i bilag 1, Metodiske overvejelser.

KVALITATIVE DATAKILDER

Interview med deltagere på tre hold og professionelle fra de forskellige samarbejdspartnere.

Deltagerobservation på udvalgte dage på to forskellige hold.

Filmoptagelser på hold 4.

KVANTITATIVE DATAKILDER

Registerdata fra Roskilde Kommune.

Sundhedsprofiler udarbejdet i løbet af hvert forløb.

Progressionsskemaer udfyldt af deltagerne og projektmedarbejderen.

En slutevaluering udfyldt af deltagerne.

LÆSEVEJLEDNING

I kapitlet Om Team Ildfugle beskriver vi indsatsen og de deltagere, der bliver visiteret til den.

I de følgende kapitler: Socialt, Personligt, Sundhed og Faglige færdigheder ser vi nærmere på de fire trin på vejen. I kapitlerne har vi fokus på, hvad der har betydning for deltagerens udvikling, og hvilke resultater der er inden for de fire områder.

I de to sidste kapitler præsenterer vi henholdsvis deltagerens uddannelses- og jobmæssige resultater og resultaterne i relation til boligområdet.

Figur 2 – Overblik over datakilder.

OM TEAM ILDFUGLE

Team Ildfugle er en indsats med en bred palet af aktiviteter og tiltag, der fører deltagerne tættere på uddannelse og job. Deltagerne har både sociale og personlige udfordringer. De er ofte i dårlig form og har uhensigtsmæssige kostvaner. Derudover har de oplevet nederlag i forbindelse med uddannelse og job.

Team Ildfugle er et gruppebaseret aktiveringsforløb for unge på uddannelseshjælp og kontanthjælp, som har svært ved at komme i gang med en uddannelse eller få fodfæste på arbejdsmarkedet. Indsatsen er placeret på en almindelig arbejdsplads i form af Roskilde Brandstation og kan rumme op til 12 deltagere på hvert hold.

Indsatsen har som mål at gøre deltagerne bedre i stand til at tage en uddannelse eller et job. Tankegangen er, at dette kræver, at deltagerne udvikler sig på flere parametre. Disse handler overordnet om, at de får bedre sundhed, øgede sociale færdigheder og udvikler sig personligt i form af øget selvværd og selvtillid. Ligeledes er det et mål, at deltagerne får mere erhvervserfa-

ring, bedre social forståelse og føler større ansvarlighed for deres boligområde. Det er et formuleret mål af Roskilde Kommune, at 30 procent af deltagerne skal i job eller uddannelse senest tre måneder efter deres deltagelse i indsatsen (Team Brand 2014).

Et forløb i Team Ildfugle varer 12 uger med program mandag til fredag. Håbet er, at deltagerne efterhånden kan klare 37 timer om ugen. I indsatsen laver deltagerne mest aktive ting sammen og i mindre grad decideret job- og uddannelsessøgning. Gennem forløbet laver deltagerne derfor en bred vifte af aktiviteter, der centrerer sig om forskellige temaer:

Fællesskab og personlig udvikling

Indsatsen indeholder en række fælles aktiviteter, hvor deltagerne arbejder sammen og bliver personligt udfordret, for eksempel rappelling og røgdykning. De unge formulerer ligeledes, hvad deres personlige mål er med indsatsen.

Fokus på sundhed

Deltagerne laver aktiviteter med det formål at forbedre deres sundhed. De får lavet sundhedsprofiler og får viden om sund livsstil. Der er ofte morgentræning, og deltagerne spiser morgenmad og frokost på brandstationen.

Praktisk erhvervs erfaring

Deltagerne er i erhvervspraktik hos lokale virksomheder. Hertil laver de byggeprojekter i boligområderne. Det giver dem håndværksmæssig erfaring og indblik i forskellige uddannelses- og jobretninger.

Faglige færdigheder

Deltagerne får kompetencegivende kurser i for eksempel elementær brandbekæmpelse og førstehjælp. På forløbet får de desuden en smule træning i jobsøgning. De skriver cv og ansøgning og øver sig i at gå til jobsamtale.

Sociale arrangementer

Som del af team ildfugle skal deltagerne planlægge og afholde et arrangement til gavn for andre mennesker. Det kan for eksempel være et julearrangement eller åbning af et idrætsbibliotek for beboere i boligområderne.

Se desuden bilag 2 for nærmere beskrivelse af programmet i Team Ildfugle.

Figur 3 – Indhold i et Team Ildfugle-forløb

SAMARBEJDET OM INDSATSEN

Østsjællands Beredskab står for at udføre Team Ildfugle. De har ansat en projektmedarbejder på fuld tid, som gennemfører forløbene med deltagerne. Derudover fungerer den daglige leder af 'Kursusafdeling og CSR-Ungeberedskabet' som projektleder. Roskilde

Brandstation lægger lokaler til indsatsen og bidrager desuden med ekstra personalemæssige ressourcer til nogle af aktiviteterne.

Roskilde Kommunes Ungeguide er et jobcenter for unge under 30 år. Ungeguiden visiterer deltagere og udarbejder videre planer for dem efter indsatsen. Team Ildfugle samarbejder desuden med kommunens Sundhedscenter, som laver sundhedsprofiler på deltagerne. Herudover samarbejder og sparrer beredskabet med det kommunale beskæftigelsestilbud Pulsen om lovgivningsmæssige regler og praktikker. Den overordnede koordinering af Team Ildfugle bliver varetaget af en medarbejder i Social- og Arbejdsmarkedssekretariatet.

INSPIRATION FRA STORBRITANNIEN

Inspiration til Team Ildfugle kommer fra projektet *The Prince's Trust Team Programme* (Prince's Trust 2016) i Storbritannien. Team-programmet er et 12-ugers kursusforløb for unge mellem 16 og 25 år. Det er et personligt udviklingskursus særligt målrettet udsatte unge. Siden 1990 har 160.000 unge deltaget i et *Team Programme* i Storbritannien.

Østsjællands Beredskab har kontakt til Mersey-side Fire Department, der anvender Team-programmet. Ud fra deres erfaringer har beredskabet oversat og omsat det engelske koncept til en dansk kontekst.

Boligselskabet Sjælland indgår i Team Ildfugle som en vigtig samarbejdspartner. Både kommunen og beredskabet mener, at indsatsen ikke kan lade sig gøre uden boligorganisationen. Boligorganisationen bidrager blandt andet med projektmuligheder i boligområderne, praktikpladser og virksomhedskontakter, som det ellers er svært for indsatsen og kommunen at finde.

Økonomisk har Roskilde Kommune bevillet et tilskud til Østsjællandss Beredskab på 750.000 kr. årligt i perioden 2015 til 2018. Herudover har Boligselskabet Sjælland givet 70.000 kr. til opstartsfasen.

BOLIGSOCIALE MEDARBEJDERE STYRKER INDSATSEN

Samarbejdet med boligorganisationen betyder, at to boligsociale medarbejdere følger indsatsen. Projektmedarbejderen drager især nytte af de boligsociale medarbejders erfaring med at arbejde med sårbare unge og har stort udbytte af at sparre med dem om dette. Kommunen oplever ligeledes at få god sparring fra de boligsociale medarbejdere. De kommunale rådgivere opfatter, at samarbejdet med boligorganisationen gør, at de kan lave en mere helhedsorienteret indsats for deltagerne i Team Ildfugle. De boligsociale medarbejdere har nemlig en anden viden om de unge og deres hverdagsliv, som kommunen drager nytte af.

Hertil kommer, at de boligsociale medarbejdere hjælper til på aktiviteter, hvor der er behov for ekstra personale, ligesom de sommetider deltager i dagens program med oplæg, støtte og hjælp til deltagerne. De boligsociale medarbejdere gør også kommunen opmærksom på unge i boligområderne, der potentielt kan få gavn af indsatsen.

KARAKTERISTIK AF DELTAGERNE

Deltagernes² gennemsnitlige alder er 23,2 år. Aldersspændet går fra 20 år til 30 år, hvoraf fem deltagere er over 25 år. Ud af de i alt 25 deltagere er fire kvinder, resten er mænd. Enkelte deltagere har børn og nogle en kæreste. Mange af de unge er dog enlige og bor enten alene eller hjemme hos deres forældre.

De visiterede unge er i kommunens termer enten aktivitetsparate, uddannelsesparate eller jobparate.

² Vi definerer deltagere som unge, der har gennemført minimum otte ud af tolv uger af et Team Ildfugle-forløb.

KOMMUNAL KATEGORISERING

Aktivitetsparate

Unge med faglige, sociale og/eller helbredsrelaterede problemer. Disse unge har behov for ekstra støtte og hjælp i længere tid end cirka et år, inden de kan påbegynde en uddannelse.

Uddannelsesparate

Unge, der kan påbegynde en uddannelse inden for cirka et år med den rette støtte og aktive indsats. Kan unge derimod starte uddannelse inden for tre måneder, uden yderligere støtte, er de åbenlyst uddannelsesparate.

Jobparate

Unge, der allerede har en uddannelse og derfor er på kontanthjælp fremfor uddannelseshjælp.

Kilde: Arbejdsmarkedsstyrelsen 2013

Tabel 1 viser, at kommunen primært visiterer uddannelsesparate unge til Team Ildfugle. Det er imidlertid ikke udtryk for, at de visiterede unge er parat til at starte uddannelse. Kommunen visiterer kun uddannelsesparate unge med relativt store barrierer i forhold til uddannelse og job. De aktivitetsparate unge har per definition større udfordringer. Af denne gruppe er det kun de bedst stillede, der bliver visiteret til indsatsen. Jobparate er unge på kontanthjælp, der trods en uddannelse ikke har opnået et job.

Målgruppe	Antal deltagere
Aktivitetsparate	2
Uddannelsesparate	20
Jobparate	3
I alt	25

Tabel 1 – Antal deltagere fordelt på ydelseskategorier

Kommunen vurderer, at de visiterede deltagere til Team Ildfugle har behov for et længere forløb. Det hænger sammen med, at de har udfordringer, som kræver håndtering, før de er klar til uddannelse eller job.

DELTAGERNES UDFORDRINGER

Deltagerne i Team Ildfugle er udfordret socialt på en række punkter. Nogle deltagere er belastet af social arv. Det kan være på grund af forældre, der aldrig har været på arbejdsmarkedet, eller som har haft svært ved at støtte dem tilstrækkeligt i deres opvækst. Andre deltagere har forældre, der bakker dem op og støtter dem på deres forløb. Flere af deltagerne har et begrænset netværk og isolerer sig derhjemme. Nogle er isolerede på grund af psykiske problemer, andre lever livet foran computerskærmen. Flere af dem har desuden en skæv døgnrytme og en energiforladt livsstil.

Deltagernes personlige udfordringer er ofte bundet op på lav selvtilid og manglende tro på at kunne klare en uddannelse. Flere deltagere har psykiske udfordringer. Nogle lider af mindre depressioner, mens andre har opmærksomhedsforstyrrelser som ADHD. En del af deltagerne har svært ved at klare en hverdag med aktiviteter, da de hurtigt bliver trætte eller stressede, hvis der er for mange krav at leve op til. Ifølge projektmedarbejderen har deltagerne oplevet mange nederlag i livet. Det kan være dårlige oplevelser med skolen, mobning og skilsmisse i familien.

Deltagernes sundhed er meget varierende. Nogle af dem er forholdsvis sunde ved start, men størstedelen har dårlig sundhed. Deltagernes sundhedsmæssige udfordringer er for manges vedkommende basale. Det handler om manglende fysisk bevægelse, søvnproblemer og dårlige spisevaner. De dårlige spisevaner handler ikke blot om manglende indtag af grønt og fisk, men om at deltagerne ofte kun spiser et måltid om dagen. Nogle deltagere har eller har haft misbrug af hash i større eller mindre omfang.

En del deltagere mangler eller har dårlige eksamener fra folkeskolen og har svært ved det boglige. Flere af dem har ligeledes afbrudte uddannelsesforløb bag sig. Det skyldes manglende praktik- eller læreplads, mens andre har haft svært ved at klare den uddannelse, de er begyndt på. Nogle deltagere har aldrig haft et ordinært arbejde og har udelukkende erhvervs erfaring fra aktiveringsforløb eller praktikker. Det betyder, at de mangler generelle faglige færdigheder, såsom at forstå instruktioner og udføre opgaver i en arbejdsmæs-

sig sammenhæng. Deltagerne er desuden ofte uerfarne med jobsøgning. De ved ikke, hvordan man skriver en ansøgning og CV.

Størstedelen af deltagerne har problemer med mødestabilitet. Det er en barriere for at opnå job og uddannelse, da de har svært ved at komme op om morgenen og møde til tiden. Flere deltagere har været på uddannelses- eller kontanthjælp i lang tid, hvilket de ikke oplever som positivt. Deltagerne udtrykker både, at de oplever det pinligt i forhold til venner og familie, og at der ikke er nogen identitet i at være på kontanthjælp. Enkelte deltagere har en uddannelsesplan ved start, men størstedelen ved ikke, hvad de vil.

REKRUTTERING AF DELTAGERNE

Deltagerantallet på de fire hold er forskelligt. Det er en målsætning at få 12 deltagere på hvert hold, men som det fremgår af tabel 2, er det langt fra tilfældet for hold 3 og hold 4. Her er henholdsvis syv og fem unge visiteret, og kun tre deltagere på hvert hold gennemfører forløbet.

	Hold 1	Hold 2	Hold 3	Hold 4	Total
Antal visiterede	13	18	7	5	43
Antal deltagere	8	11	3	3	25

Tabel 2 – Antal deltagere fordelt på holdene

Det lave deltagerantal på disse to hold hænger sammen med, at det er vanskeligt for kommunen at visitere nok unge til indsatsen. Lederen i Ungeguiden fortæller, at det hovedsageligt skyldes, at der ikke er løbende optag. Da de i indsatsen prioriterer, at de unge etablerer et godt fællesskab fra starten, er det vigtigt, at de unge starter samtidig.

Ifølge projektbeskrivelsen for indsatsen skal unge fra de udsatte boligområder prioriteres i visitationen (Team Brand 2014). Boligselskabet Sjælland har en

helhedsplan med boligsocialt indhold, der omfatter de mest udsatte boligområder. Boligorganisationen arbejder imidlertid også boligsocialt i de øvrige almene boligområder. Dertil kommer, at mange af ungdomsboligerne, hvor målgruppen bor, ligger uden for de udsatte boligområder. Derfor giver det for Boligselskabet Sjælland mening at tage unge fra alle boligområder med i betragtning til indsatsen.

Der var ved projektstart en forventning om, at Team Ildfugle kunne nå en gruppe unge, som skabte uro i nogle af boligområderne ved at hænge ud på gaden. Boligorganisationen erfarer dog, at indsatsen ikke rammer de uroskabende unge i boligområderne. Det viser sig, at disse unge ikke modtager offentlige ydelser fra kommunen og derfor ikke kan blive visiteret til indsatsen. Da der er tale om en aktiveringsindsats under Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, henvender den sig kun til unge på uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

	Ikke-udsatte boligområder	Udsatte boligområder	Total
Antal visiterede	7	8	15
Antal deltagere	6	3	9

Tabel 3 – Aantal deltagere bosat i Boligselskabet Sjælland fordelt på boligområdernes udsathed

15 af de visiterede unge bor i et af boligorganisationens boligområder, hvoraf otte bor i et boligområde omfattet af helhedsplanen i Roskilde. Ud af de 15 visiterede unge gennemfører ni deltagere minimum otte uger. Det svarer til, at cirka en tredjedel af deltagerne kommer fra boligorganisationens boligområder. Dette skal ses i forhold til, at cirka 100 unge på uddannelses- eller kontanthjælp bor i boligorganisationens boligområder. Det svarer til hver femte ung mellem 18 og 25 år på uddannelseshjælp eller kontanthjælp i Roskilde Kommune.

SOCIALT

Deltagerne i Team Ildfugle forbedrer deres samarbejdsevner og bliver bedre til at indgå i relationer med andre, ligesom de opbygger nye netværk og venskaber. Deres sociale udvikling bliver med brandstationen som ramme skabt gennem fælles aktiviteter og en særlig tilgang til de unge, der fremmer samvær og fællesskab.

Vi anbefaler dig at se filmen Socialt, inden du læser kapitlet. Filmen giver et billede af, hvad der er på spil i deltagernes samvær, og hvad der har betydning for deres sociale udvikling.

Se filmen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=eB69nbWUjz8>

HVORFOR FOKUS PÅ DET SOCIALE?

Team Ildfugle indeholder et stærkt socialt element, da der gennem hele forløbet bliver lagt op til, at deltagerne engagerer sig socialt i hinanden. Det tager afsæt i, at indsatsen bygger på en tro på, at udvikling af deltagernes sociale færdigheder giver dem kompetencer,

der rykker dem tættere på uddannelse eller job. Både kommune, boligorganisation og beredskabet mener, at samvær, fællesskab og kammeratskab har stor betydning for, at de unge udvikler sig og får nye perspektiver på tilværelsen. Dertil kommer, at nye venner og bekendte kan bidrage til at udvide deltagernes netværk.

Etnografiske studier underbygger dette syn på fællesskab. Sårbare unge har ofte svært ved at skabe sociale relationer. Her kan aktiveringsindsatser og uddannelsesinstitutioner give mulighed for, at de unge kan indgå i fællesskaber, hvor de kan spejle sig i hinanden. Studierne viser, at de unges oplevelse af at tilhøre et fællesskab forbedrer deres trivsel og mødestabilitet, hvilket gør dem bedre i stand til at tage en uddannelse (Ingholt et al. 2010; Katznelson et al. 2015).

FÆLLES AKTIVITETER UDVIKLER DELTAGERNE SOCIALT

Team Ildfugle indeholder en bred palet af forskellige aktiviteter. Størstedelen er fælles aktiviteter, der virker socialt fremmende for deltagerne. De fælles aktiviteter spiller en rolle fra første dag for at etablere et fællesskab. Deltagerne laver tidligt på første dag samarbejdsøvelser, hvor de kommer hinanden nær på sjove måder. Det kan være en lettere udfordrende øvelse, såsom en tur i sauna med tøj på, for at træne til senere at klare varmen i en overtændingscontainer.

Et orienteringsløb er fast indhold de første uger af forløbet. Orienteringsløbet indeholder mange samarbejdsøvelser, og på turen går deltagerne blandt hinanden og taler sammen. En deltager fortæller, at orienteringsløbet gjorde, at hun derefter talte med alle på holdet.

I løbet af Team Ildfugle giver de fælles aktiviteter deltagerne rig mulighed for at lære hinanden at kende og opbygge relationer. Deltagerne fremhæver blandt andet de større byggeprojekter som fremmende for

fællesskabet. I byggeprojekterne har deltagerne selv ansvar for opgaven, som de skal løse i fællesskab. Derudover betyder dét at lave noget praktisk sammen, at de oplever hinanden i forskellige situationer, der knytter dem tættere sammen.

TILGANGEN TIL DELTAGERNE FORMER DERES FÆLLESSKAB

Som eksemplet med Walk & Talk på næste side viser, arbejder projektmedarbejderen aktivt med at præge deltagerens samvær på holdene. Dette afsnit udfolder, hvordan tilgangen til deltagerne er med til at fremme deltagerens fællesskab.

Team Ildfugle starter med, at deltagerne får en introduktion til indsatsen. Her lægger projektmedarbejderen vægt på at introducere rammerne for deltagerens samvær. Han gør klart, at forventningen til deltagerne er, at de behandler hinanden pænt og er åbne og ærlige om sig selv. Filmen Socialt viser et eksempel på introduktionen. Her rammesætter projektmedarbejderen desuden samværet sprogligt ved at tale i "vi"-form.

WALK & TALK – EKSEMPEL PÅ EN SOCIALT FREMMENDE AKTIVITET

Mange deltagere nævner Walk & Talk-turen som væsentlig for deres forløb og fællesskab i Team Ildfugle. Konceptet er simpelt: De unge går en lang tur på 20 kilometer sammen med professionelle ressourcpersoner, såsom ansatte på brandstationen og boligsociale medarbejdere. Deltagerne bliver fulgt af en bil, der har forfriskninger med til pauserne, og som kan samle op, hvis de vil stoppe undervejs.

Deltagerne fortæller, at de på gåturen snakker med hinanden og ressourcpersonerne om alverdens emner. Her åbner de op for hinanden og taler frit om problemer i hverdagen. På den måde lærer de hinanden godt at kende og kommer tættere på hinanden. Samtidig får deltagerne en naturoplevelse og prøver kræfter med en hård udfordring, hvor opbakning fra de andre er centralt.

Walk & Talk indeholder et udfordrende element, da det er en lang og hård gåtur. Aktiviteten styrker sammenholdet på holdene, fordi det er en udfordring, de klarer i fællesskab gennem opmuntring og støtte. Samtidig er det en aktivitet, der lægger op til åbenhed og dybere samtaler.

Åbenheden kommer dog ikke af sig selv. Projektmedarbejderen fortæller, det er nødvendigt, at deltagerne har et vist kendskab til hinanden før turen, så de tør åbne op. Derfor laver han inden Walk & Talk andre aktiviteter, der øger de unges kendskab til hinanden. Det forklarer han sådan:

“ Walk & Talk er et tusind gange bedre socialt koncept end en teambuilding-øvelse ude i skoven. Det gode resultat fra Walk & Talk kræver, at vi er ude i skoven ugen før [på orienteringsløb] og får brudt isen. Så ved vi, hvem de andre er, og vi ved, at der er en personlighed bag navnet Jesper. Når vi så går den 20 kilometer lange tur, så tør de åbne op. Ellers tror jeg, det ville blive en stille tur.

På den måde etablerer han gruppen som ét samlet hold på tværs af deltagere og professionelle, der står sammen. Flere deltagere fortæller, at de oplever god stemning fra start, hvor de bliver taget godt imod og føler sig velkomne i Team Ildfugle.

PROJEKTMEDARBEJDEREN BRUGER SIG SELV

Forventningen om åbenhed og ærlighed bliver konkretiseret ved, at deltagerne skal præsentere sig selv for holdet. De skal fortælle om deres forventninger til forløbet og beskrive deres styrker og noget, de er bange for. Projektmedarbejderen går foran holdet. Han starter med at vise sin egen sårbarhed ved at fortælle om sin baggrund og udfordringer. Der gælder således samme regler om åbenhed og ærlighed for projektmedarbejderen, som der gør for deltagerne. En deltager forklarer, at deres ærlighed over for hinanden styrker fællesskabet:

“ Det betyder noget, at vi skulle være ærlige og åbne os op fra starten af. Det gjorde, at fællesskabet blev styrket. Hvis der var noget, som nagede os, så skulle vi komme og sige det. Det tror jeg har gjort, at fællesskabet bliver intakt og godt.

Både projektmedarbejderen og de øvrige medarbejdere i Østsjællandss Beredskab har en relation til deltagerne, der er præget af en venskabelig tone. Deltagerne giver udtryk for en oplevelse af, at projektmedarbejderen engagerer sig i dem og har et ønske om at hjælpe dem videre. De oplever generelt at blive set, hørt og støttet af medarbejderen.

Projektmedarbejderen udgør på den måde en voksenstøtte for deltagerne, som mange har behov for, og som er betydningsfuldt for dem. I tråd med det viser en dansk undersøgelse af ledige unge, at professionel støtte og vejledning til målgruppen har en vigtig funkti-

on. Tillidsfulde, professionelle relationer giver unge en oplevelse af, at de ansatte vil hjælpe dem godt på vej, hvilket indvirker positivt på deres udvikling, motivation og afklaring i forhold til uddannelse (Görlich et al. 2012; Frederiksen et al. 2014).

ROLLEMODELLER INSPIRERER, MEN KAN TAGE FOKUS

På to hold deltager en mere ressourcestærk rollemode. Rollemodellerne er unge ledige, kommunen vurderer som 'åbenlyst uddannelsesparate'. De er visiteret til at udføre nyttejob på brandstationen, men får lov til at være i Team Ildfugle.

Rollemodellerne deltager på lige fod med de øvrige deltagere, men har samtidig til formål at aflaste projektmedarbejderen ved at påtage sig et større ansvar i gruppen. Idéen er, at det skal inspirere de andre deltagere at se en ung person, der er velfungerende, og som er mere afklaret med fremtiden. Projektmedarbejderen mener, at rollemodellerne hjælper og støtter de andre deltagere ved at være en ligesindet, dog med flere ressourcer. Særligt oplever han, at rollemodellerne hjælper de andre deltagere ved at dele erfaringer om, hvad de gør, når de møder modstand. I observationer ser vi, at deltagerne spørger rollemodellerne til råds og i højere grad forventer, at de har overblikket i løsningen af opgaver.

Der er imidlertid også ulemper ved brugen af rollemodeller. I vores observationer er det tydeligt, at rollemodellerne har en anden position. Projektmedarbejderen relaterer til dem på en anden måde og uddelegerer opgaver til dem. Flere gange kommunikerer projektmedarbejderen mere med rollemodellerne end med de øvrige deltagere. Der er dermed risiko for, at rollemodellerne tager fokus fra de "rigtige" deltagere på forløbet.

Rollemodellen påtager sig i høj grad ansvar for opgaver og koordinering. Det gør, at de andre deltagere påtager sig mindre ansvar og som følge deraf ikke får fuldt udbytte af den læring, der er i aktiviteterne. Det tydeliggør, at brugen af rollemodeller kræver bevidsthed om de faldgruber, der potentielt er ved deres tilstedeværelse. Rollemodellerne bør for eksempel blive instrueret i at overlade passende ansvar til deltagerne.

BRANDSTATIONEN SÆTTER RAMMEN FOR INDSATSEN

Team Ildfugle er knyttet op på en almindelig arbejdsplads med hverdagsopgaver og rutiner. Samtidig har brandstationen en særlig funktion og kultur, der bidrager positivt til indsatsens karakter.

Østsjællands Beredskab som arbejdsplads har en funktion, der tiltaler deltagerne. Det er sjovt at prøve at være brandmand, og nogle deltagere får tanker om en karriere inden for beredskabs- eller redningsarbejde. Det giver således mening i forhold til deres interesser og overvejelser om uddannelse at være på en brandstation.

Team Ildfugle gør meget ud af, at deltagerne bliver en del af Østsjællands Beredskab. For det første får de tøj som et fysisk tegn på at høre til. For det andet har deltagerne et lokale til holdet, som de også må bruge før og efter dagens program. For det tredje deltager de unge i flere af de almindelige arbejdsopgaver på brandstationen på lige fod med de andre ansatte.

Netop det med at være på lige fod er en vigtig del af rammerne. Det er ifølge projektmedarbejderen væsentligt, at deltagerne føler, at de arbejder sammen med – og ikke for – de andre medarbejdere på brandstationen. Flere deltagere fremhæver, at netop ligeværdigheden er vigtig for dem. At få opgaver og ansvar, samtidig med at der ikke bliver talt ned til dem, virker motiverende.

De fysiske rammer giver muligheder for bestemte aktiviteter, såsom brandbekæmpelse, rappelling og fysisk træning. Arbejdskulturen er ligeledes en vigtig ramme for Team Ildfugle. Med Østsjællands Beredskab og brandstationen følger et kodeks, deltagerne bliver præsenteret for allerede i starten af forløbet. Som ansat hilser man på hinanden ved at give hånd og se hinanden i øjnene.

BOLIGSOCIALE MEDARBEJDERE STØTTER

De boligsociale medarbejdere bliver introduceret for deltagerne i starten af Team Ildfugle-forløbet. Her lægger de vægt på, at de unge altid er velkomne til at få støtte og rådgivning fra dem. Har de unge brug for en snak, en hjælpende hånd eller andet, så står de boligsociale medarbejdere til rådighed.

I Team Ildfugle opbygger deltagerne tillidsfulde relationer til de boligsociale medarbejdere. Det sker særligt i forbindelse med, at medarbejderne deltager som ekstra medarbejderressourcer på nogle af aktiviteterne. Det gælder for eksempel Walk & Talk. Medarbejderens deltagelse på aktiviteterne giver dem en anden relation og et dybere kendskab til deltagerne. Det er medvirkende til, at deltagerne selv efterfølgende bruger de boligsociale medarbejdere til råd og vejledning. Nogle deltagere får konkret hjælp til for eksempel at håndtere økonomiske problemer eller blive skrevet op til en bolig. Andre deltagere benytter muligheden for at få ekstra voksenstøtte. De boligsociale medarbejdere fortæller, at deres rådgivning og støtte til de unge er et vigtigt supplement til den kommunale rådgivning, da de kan hjælpe til på en anden måde. Særligt unge med komplekse problemstillinger oplever stor gavn af at få støtte fra boligsociale medarbejdere. Det skyldes, at de kan få støtte til hele deres livssituation, og at de boligsociale medarbejdere er gode til at guide de unge rundt i et ofte uoverskueligt offentligt system (Frederiksen et al. 2014).

DELTAGERNES SAMVÆR BIDRAGER TIL DERES UDVIKLING

Vi har indtil nu skildret, hvad der former deltagerne fællesskab. I dette afsnit kigger vi på, hvad der nærmere kendetegner deltagerne samværsform i Team Ildfugle.

Det tager afsæt i, at fællesskabet og deltagerne måde at være sammen på er en central del af Team Ildfugle. Ifølge deltagerne er det første gang, de oplever at indgå i et fællesskab i forbindelse med en aktiveringsindsats. Både deltagere og professionelle lægger vægt på, at samværet og fællesskabet er en vigtig platform for, at de unge udvikler sig.

Vores analyse viser, at samspillet mellem fælles aktiviteter, tilgangen til deltagerne og brandstationen som ramme påvirker de unges samvær, således at de unge i deres fællesskab reproducerer denne indsats og dermed er med til at forstærke indsatsens virkning. Det sker for eksempel ved, at de unge tager tilgangen om åbenhed og ærlighed til sig og agerer åbent og ærligt over for hinanden. Dermed indvirker de unges samvær positivt på deres udbytte af indsatsen. Det gælder både i forhold til deres sociale, personlige og sundhedsmæssige udvikling. Vi har identificeret fem ting, der karakteriserer de unges samvær, de er beskrevet i boksene herunder.

KARAKTERISTIK AF SAMVÆRET I TEAM ILDFUGLE

AFSLAPPET OG VENSKABELIG STEMNING

Deltagernes forhold til hinanden er præget af en glad, afslappet og venskabelig stemning, der ofte er pjattende og drillende. Der er god plads til uformelt samvær. I pauser spiller deltagerne PlayStation med hinanden eller går udenfor sammen, uanset om man ryger eller ej. Hygge og hjemlighed præger dagligdagen blandt deltagerne, som agerer hjemmevant og familiært på brandstationen. Der er sutsko at tage på, kaffe på kanden og nogle at tale med.

RELATERER SIG TIL HINANDEN

Deltagerne spejler sig i hinanden og påvirker herigennem hinandens holdninger. Det kan være, når en deltager ser, at de andre selv kan møde om morgenen, og derfor selv vil kunne klare det ligesom dem.

Deltagerne kan også påvirke hinanden negativt. Hvis nogle deltagere ikke kan se formålet med aktiviteter, har modstand eller ikke tager ansvar, kan det nemt komme til at sætte dagsordenen for hele holdet.

SAMMENHOLD OG FÆLLESSKAB

Deltagerne har et stærkt sammenhold og fællesskab, hvor alle taler med alle. De accepterer hinanden og respekterer de andres synspunkter – også når de er forskellige fra ens egne. Det motiverer de unge til at deltage i Team Ildfugle og gennemføre de udfordrende aktiviteter. At være del af fællesskabet er på den måde væsentligt for, at deltagerne får udbytte af indsatsen.

ÅBENHED OG GODT KENDSKAB TIL HINANDEN

Deltagerne taler åbent med hinanden om deres personlige problemstillinger. De lærer hurtigt hinanden at kende og involverer sig i hinanden. Allerede i saunaen på første dag åbner deltagerne op og taler med hinanden om deres angst for lukkede rum og iltmasker. Det er betydningsfuldt at kende hinanden på holdet. Det kommer til udtryk ved, at deltagerne er opmærksomme og udviser interesse for det, andre fortæller om sig selv.

OMSORG, STØTTE OG OPMUNTRING

Deltagerne er gode til at drage omsorg for hinanden. De ringer og siger "Vi savner dig" til dem, der ikke møder op, og de tilbyder et knus og en snak på en dårlig dag.

Deltagerne støtter og opmuntrer hinanden til at flytte grænser og prøve nye ting. De klapper og hepper på de andre. Støtte kan også bestå i at tale med hinanden om at bryde dårlige vaner. Eller det kan handle om at hjælpe de andre med at få blik for deres egne succeser.

DELTAGERNE UDVIKLER DERES SOCIALE KOMPETENCER

Vi har indtil nu beskæftiget os med, hvad der sker i Team Ildfugle, og hvad der har betydning for de unges udvikling af sociale kompetencer. I dette afsnit redegør vi for, hvad de unges nye sociale kompetencer består i.

FORBEDREDE SAMARBEJDESEVNER

I Team Ildfugle er deltagerne ofte i situationer, hvor de får ansvar for opgaver og skal samarbejde med hinanden for at løse dem. En deltager fortæller, at hun derigennem lærer at samarbejde med andre på en ny måde: "Der skal være plads til alle, og alle har noget at byde ind med." Deltagerne fortæller gennemgående, at samarbejdet er godt på holdene uden de store konflikter eller uenigheder. En deltager forklarer:

“ Vi laver teambuilding-øvelser, hvor vi bliver nødt til at arbejde sammen. Det gør, at vi kommer tættere på hinanden. Det, at vi skal prøve at lave noget sammen, styrker ens fællesskab til at sige: "Vi er nødt til at snakke sammen om det i stedet for at hakke."

Progressionsmålninger³ understøtter deltageres udsagn. De viser, der sker en positiv udvikling i de unges evne til at samarbejde i Team Ildfugle ifølge dem selv og projektmedarbejderen.

³ Deltagere og projektmedarbejderen udfylder tre gange gennem forløbet et spørgeskema, hvor de vurderer de unges evner fra 1 til 4 på forskellige parametre. Vi tager udgangspunkt i den første og sidste vurdering. Se desuden 'Metodiske overvejelser' for nærmere beskrivelse af progressionsmålningerne.

Modellen viser, at de unge ved starten af forløbet i gennemsnit har vurderet deres evne til at samarbejde til 3. Ved slutningen af forløbet vurderer de deres evne til at samarbejde til 3,79. Projektmedarbejderen vurderer i udgangspunktet deltageres samarbejdsevner lavere – 1,93 i gennemsnit. Også han mener, at de unge har udviklet sig meget, og vurderer dem i slutningen af forløbet til 3,14.

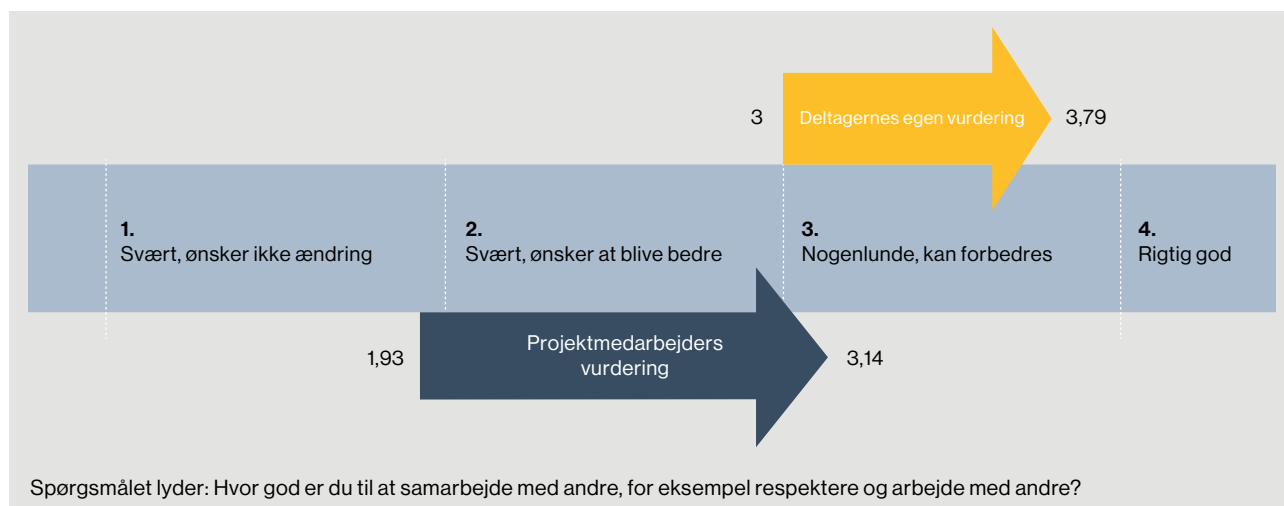
BEDRE TIL AT INDGÅ I SOCIALE RELATIONER

Flere af deltagerne fortæller, at de via Team Ildfugle bliver bedre til at være sammen med andre. Det gælder både i indsatsen og derhjemme. Nogle deltagere har tidligere haft sparsom social kontakt eller usunde relationer til andre. En ung fortæller, at han inden forløbet stoppede et længerevarende stofmisbrug. Hans tidligere samvær med andre var præget af at være påvirket af stoffer. Team Ildfugle har lært ham at være sammen med mennesker uden misbrug:

“ Jeg har lært at være sammen med folk igen på en ordentlig måde, som jeg manglede førhen. Jeg har fået mere det menneskelige tilbage i mig.

For andre deltagere var det før uoverskueligt at lave helt almindelige sociale aktiviteter med deres venner. En deltager fortæller, at han nu tør sige ja til en brunch-invitation fra en ven. Det turde han ikke før indsatsen, da han havde svært ved social kontakt.

Projektmedarbejderen ser, at deltageres evne til at indgå i relationer ændrer sig i takt med, at de bliver

Figur 4 – Progressionsmåling om at samarbejde

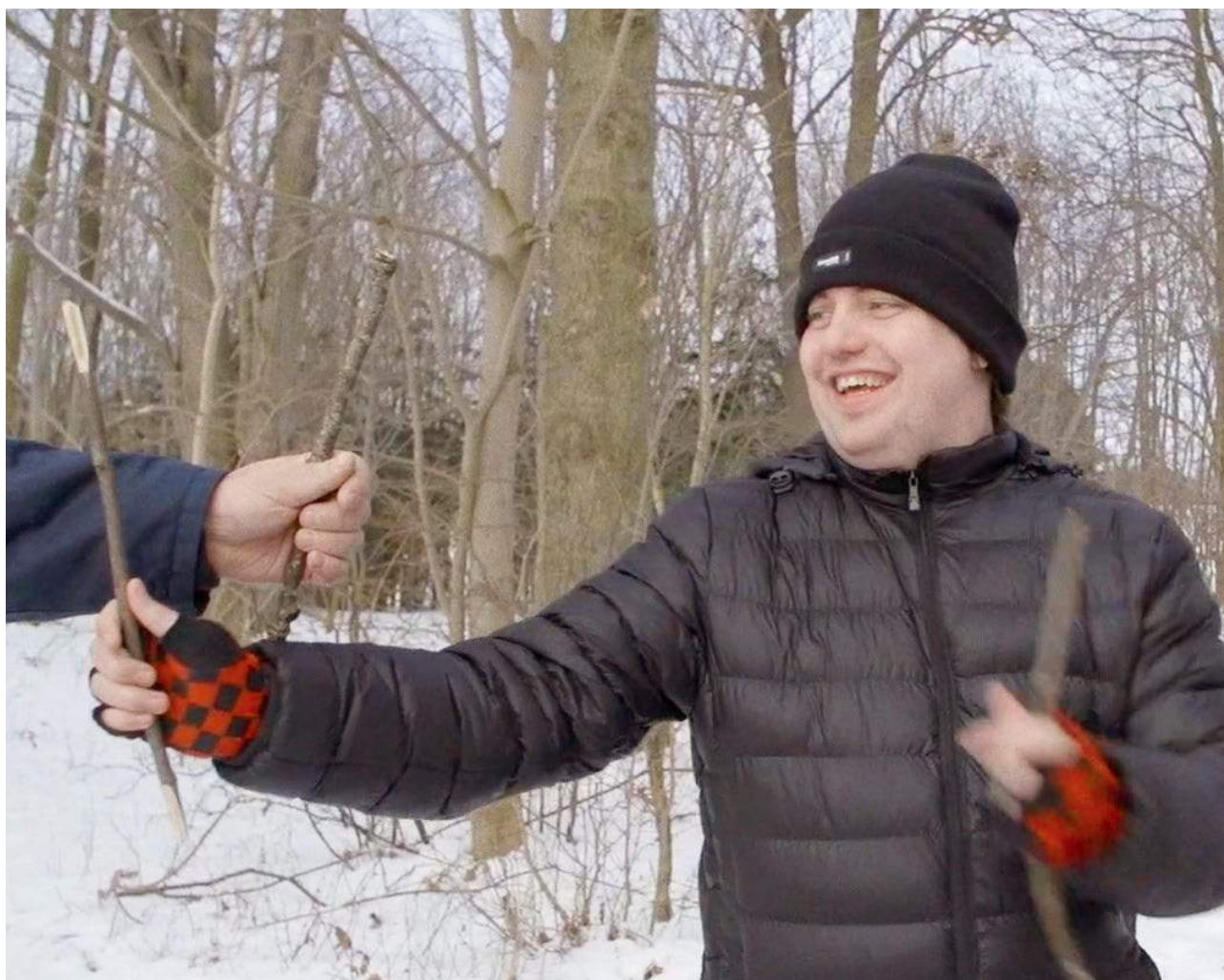
mere åbne og i højere grad tør lukke nye mennesker ind i deres liv. En deltager har en lignende oplevelse. I Team Ildfugle lærer hun, at hun ikke er så forskellig fra andre. Deltagerne på holdet dømmes hende ikke, som hun har oplevet tidligere. Tværtimod bliver hun accepteret af de andre i deres samvær.

OPBYGGER NETVÆRK OG NYE VENSKABER

Relationerne til de andre deltagere betyder, at nogle af de unge ser hinanden privat ved siden af indsatsen. Deltagerne fortæller, at de besøger hinanden derhjemme, tager i byen sammen eller planlægger at fejre nytår sammen. Disse deltagere betragter hinanden som venner, og flere af dem regner med, at venskaberne fortsætter efter indsatsen. Andre er mindre optimistiske omkring varigheden af deres venskaber. En deltager, der har afsluttet forløbet, fortæller, at de ikke har set hinanden ret meget efter forløbet. Det betragter han dog ikke som noget dårligt:

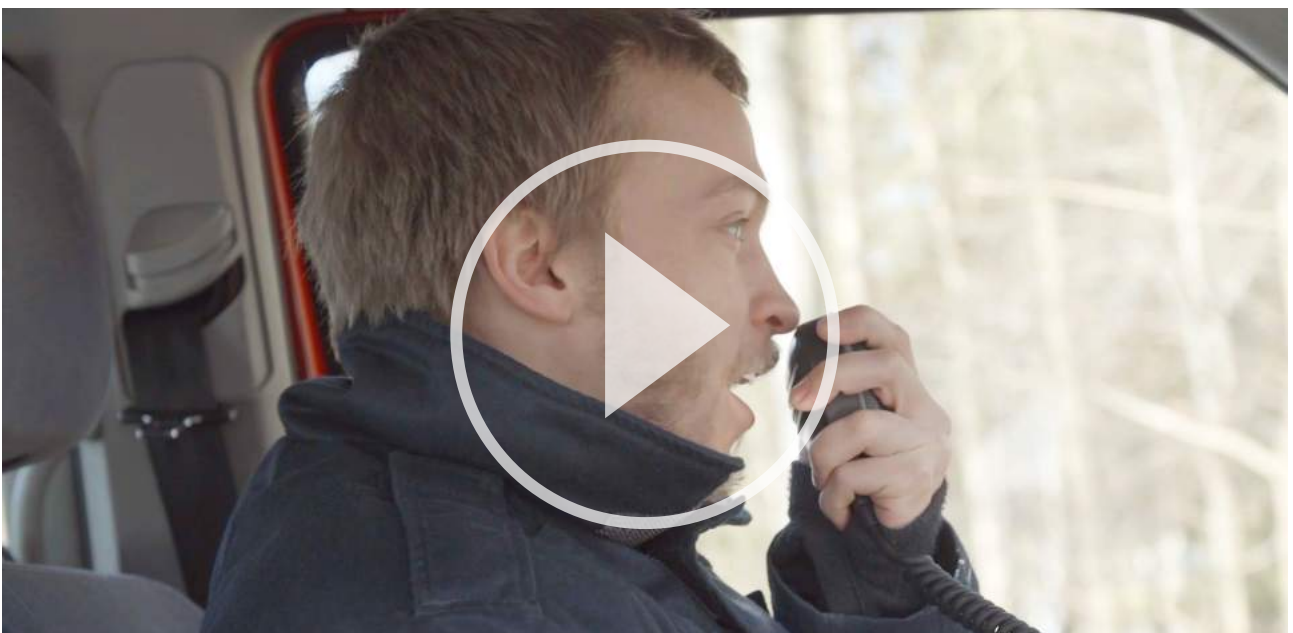
“ Nej, jeg synes ikke, det er skidt. Det betyder bare, at vi er kommet godt videre, når vi ikke behøver se hinanden så meget mere.

Deltagerne fortæller, at det er første gang, de oplever at få nye venskaber i forbindelse med en aktiveringsindsats. En ung mener, at deltagerne får nye kammeratskaber i Team Ildfugle, fordi de laver en masse aktiviteter sammen, hvor de lærer hinanden at kende.

PERSONLIGT

Deltagerne i Team Ildfugle får større selvtillid, de tør i højere grad se deres problematikker i øjnene og bede om hjælp. Ligeledes får deltagerne mere selvtillid og større tro på egne evner. Deres positive udvikling skyldes blandt andet udfordrende aktiviteter, en anerkendende tilgang og deltagerens indbyrdes støtte og samvær med hinanden.

Vi anbefaler at se filmen Personligt, inden du læser kapitlet. Filmen giver et indblik i de unges personlige udvikling, og hvad der har betydning i den sammenhæng.

Se filmen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=ZpsuwjeoiZI>

HVORFOR FOKUS PÅ DET PERSONLIGE?

Størstedelen af deltagerne i Team Ildfugle kæmper med personlige udfordringer. Som beskrevet tidligere har flere psykiske problematikker såsom opmærksomhedsforstyrrelser eller depressive tendenser. Andre mangler selvtillid eller frygter, at de ikke kan klare en uddannelse eller et almindeligt job.

Kommunen vurderer, at deltagerne har behov for at udvikle sig personligt, for at blive bedre i stand til at gennemføre en uddannelse eller komme i beskæftigelse. Derfor har Team Ildfugle fokus på, at den enkelte deltager udvikler sig personligt.

PRAKSISNÆR LÆRING OG UDFORDRENDE AKTIVITETER

Team Ildfugle indeholder en række aktiviteter, der er målrettet deltagerens personlige udvikling. De arbejder blandt andet med at opstille personlige mål, som de løbende revurderer. Det er imidlertid ikke målene, deltagerne fremhæver. De kobler i højere grad deres personlige udbytte sammen med praksisnære og udfordrende aktiviteter.

I Team Ildfugle er der fokus på, at aktiviteter, opgaver og samarbejdsøvelser får meget plads, mens stillestående skolearbejde skal fylde mindre. Flere af deltagerne har dårlige erfaringer fra skolen og trives ikke med traditionel boglig læring. Unge, der har svært ved at gennemføre en uddannelse, har behov for at få læring på en mere praksisnær måde end traditionel tavleundervisning (Görlich et al. 2016). Flere deltagere siger, at den anderledes og legende form for læring i Team Ildfugle har stor betydning for deres udbytte. Observationer og filmoptagelser viser, at deltagerne er gladere og mere opmærksomme, når deres læring er praktisk og håndgribelig. Den praksisnære tilgang i aktiviteterne giver således deltagerne glæde og overskud, samtidig med at den bidrager med personlig læring og udvikling.

Deltagerne knytter oftest deres personlige udvikling sammen med udfordrende aktiviteter, såsom stigeredning, røgdykning, rappelling og lignende. Når deltagerne udfordrer deres grænser, oplever de at kunne noget, som de ellers ikke troede om sig selv. Denne erfaring er

der flere af dem, der tager med sig. En deltager beskriver for eksempel, at han får mentalt overskud og lyst til at rykke sig i den rigtige retning ved at overskride sine

RAPPELLING – EKSEMPEL PÅ EN PERSONLIGT UDVIKLENDE AKTIVITET

På brandstationen er der et 20 meter højt tårn, som deltagerne skal fire sig ned fra ved hjælp af et reb.

Flere af deltagerne er betænkelige ved at kaste sig ud i øvelsen, hvorfor de starter med at rappelle fra 2. sal. En af deltagerne fortæller efterfølgende, at han var meget bange og lige ved at få blackout, men at det var "totalt fedt" at gøre det.

Bagefter prøver han fra 20 meters højde, hvor han med masser af overskud laver store hop ud fra væggen og smiler, da han kommer ned og siger:

“ *Jeg prøver at overskride mine grænser og min højdeskræk ved at springe ud i intetheden.* ”

grænser. Udfordringerne giver på den måde deltagerne ny læring om sig selv, som de kan tage med videre i andre sammenhænge

TILGANGEN TIL DELTAGERNE VENDER UDFORDRINGER TIL SUCCES

Foruden aktiviteterne er projektmedarbejderens tilgang til deltagerne med til at igangsætte en personlig udvikling hos dem. Dette afsnit præsenterer derfor hans tilgang.

BLIK FOR DELTAGERNES BEHOV

Målet for projektmedarbejderen er at give deltagerne en oplevelse af succes. Han forklarer i filmen Personligt, at det er vigtigt for ham, at deltagerne oplever, at der bliver lyttet til dem. De skal føle sig forstået og opleve, at tingene foregår på deres præmisser. Han har blik for, at deltagerne har forskellige personlige udfordringer, og at de skal opbygges fremfor nedbrydes. Derfor er det vigtigt for ham, at de unge føler sig trygge i Team Ildfugle og får positive oplevelser, så de kan få større tro på sig selv og deres kunnen. I praksis kommer det til udtryk ved, at deltagerne i starten selv bestemmer deres mødetid. Ligeledes bliver de tilbudt at blive hentet om morgenen, hvis de ikke selv kan komme af sted. På den måde tager indsatsen udgangspunkt i, hvad deltagerne selv vurderer, de kan klare.

Flere deltagere fortæller, at projektmedarbejderen i høj grad står til rådighed, hvis de har en dårlig dag. De oplever at blive lyttet til og taget seriøst. En ung fortæller, at det er en stor hjælp for ham at kunne møde op blot for at få en snak med medarbejderen uden nødvendigvis at deltage i noget.

ANERKENDELSE AF DELTAGERNE

Deltagerne fortæller, at de vokser personligt af den anerkendelse, de får fra projektmedarbejderen og de andre deltagere. En deltager fremhæver ansvar som det vigtigste på forløbet, fordi det får hende til at føle sig anerkendt, at hun får ansvar for opgaver i indsatsen. Det er noget, hun ikke er vant til fra andre aktiveringsindsatser.

Den anerkendende tilgang betyder, at fokus er på det, deltagerne gør godt, og mindre på det, de ikke lykkes med. Projektmedarbejderen fortæller, at han bevidst vælger ikke at skælde ud, hvis de unge ikke har ryddet op. Hans overbevisning er, at det gør, at deltagerne vil komme igen dagen efter. I stedet lægger medarbejderne vægt på at rose deltagernes gode indsats. Et eksempel er en deltager, der må opgive at gå hele Walk & Talk-turen, da hans fysiske udmattelse bliver for stor. Her bliver deltageren rost af de medfølgende brandmænd. De betoner, at han har udvist stor kampgejst og fundet overskud, selv når han var langt bagud. Medarbejderne lægger ikke skjul på, at de er imponerede og stolte af deltagerens indsats.

AKTIVITETER I BOLIGOMRÅDET GIVER ANDEN SOCIAL STATUS

Følgende observation viser, at de sociale arrangementer i boligområdet giver deltagerne en oplevelse af at have en anden social status. Fra at være modtager af uddannelses- eller kontanthjælp er de unge for en stund fagfolk på arbejde. Det gælder både i måden, beboerne ser de unge på, og de unges måde at tale om sig selv og hinanden på:

 Til julearrangementet i boligområdet taler de fremmødte beboere og de unge om tidspunktet for deres indsats. De kommer ind på, om arrangementet hellere skulle ligge om aftenen, så familierne kan nå at hente børn. En beboer bryder ind: "Men I skal jo selvfølgelig have fri fra arbejde." Senere spørger en ældre dame, om de unge har lavet arrangementet andre steder. En af de unge svarer: "Nej, det er en af vores kollegaer, der bor her."

Muligheden for at lave aktiviteter i boligområderne giver deltagerne nye arbejdsmæssige erfaringer, da de laver noget for andre, som opfatter dem som helt almindelige arbejdere. Det giver de unge en positiv oplevelse af at kunne klare en arbejdssammenhæng.

DELTAGERNE STØTTER OG UDVIKLER HINANDEN

Deltagernes samvær er ligeledes et aspekt, der påvirker deres personlige udvikling. Det sker ved, at de drøfter deres personlige udfordringer med hinanden og er sammen om at gennemføre de udfordrende aktiviteter. Deltagerne medvirker også til at vende udfordringer til succes, når de taler med hinanden. Følgende observation er et eksempel på det:

 En deltager fortæller, at han fik vejtrækningsproblemer, da de sad inde i saunaen for nogle uger siden. Han fik det så dårligt, at han straks måtte ud af saunaen. Rollemodellen bryder ind og siger: "Hvis man har udfordret sig selv til sin fysiske grænse, så har man vundet."

En undersøgelse af selvtillid i forbindelse med fastholdelse i uddannelse viser, at det er centralt for unges personlige udvikling, at der er et socialt velfungerende miljø, hvor det er trygt at bede om hjælp (Görlich et al. 2013). I Team Ildfugle bliver det vægtet højt at skabe et miljø, hvor deltagerne har tillid til hinanden og finder det naturligt at hjælpe de andre. Det bevirker, at de unge understøtter hinandens personlige udvikling. En deltager beskriver, hvordan fællesskabet gør, at de unge støtter hinanden:

 Er der én, der har det dårligt eller er ked af det, snakker vi om det, så man kan komme videre med dagen. Er der én, der har brug for et kram, så får han 20, eller vi er ikke 20 på holdet, men et fra hver. Det synes jeg, er det mest fantastiske ved fællesskabet her.

PERSONLIGT STÆRKERE DELTAGERE

Vi har indtil nu afdækket, hvad der bidrager til deltageres personlige udvikling. I dette afsnit ser vi på, hvad deltageres personlige udvikling indebærer.

Projektmedarbejderen vurderer, at deltagerne rykker sig mest på det personlige plan. Som han siger i filmen Personligt, får deltagerne øget selvtillid, de bliver bedre i stand til at træffe beslutninger og gøre noget godt for sig selv. Vores undersøgelse viser ligeledes, at de fleste deltagere udvikler sig personligt på flere områder.

STØRRE SELVTILLID OG TRO PÅ SIG SELV

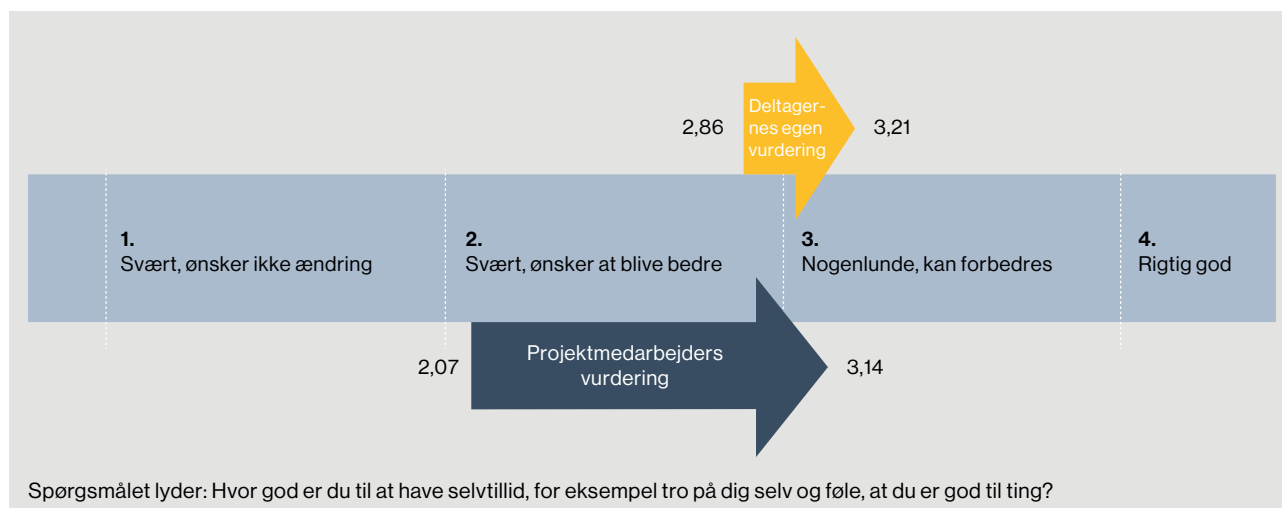
Deltagerne har større tro på sig selv og tør gøre ting, de ikke turde gøre før. Det kommer til udtryk på forskellige måder hos deltagerne. Lige fra at føle sig mere som en mand, til at få mindre frygt for ikke at slå til, og til at turde ringe til arbejdsgivere for at søge om job. En deltager fortæller, hvordan han har fået en anden slags selvtillid gennem indsatsen:

 Jeg har altid haft meget selvtillid, men det har været et hylster, jeg trak ned over mig selv. Det har været en facade, mere end det har været mig. Ude hos Ildfuglene kunne jeg mærke, at det begyndte at sætte sig i skelettet på mig, hvilket var superfedt.

Citatet viser, at deltagerens selvtillid er blevet en mere integreret del af ham. Det kommer til udtryk ved, at han i højere grad tør være sig selv uden at anstrenge sig for at passe ind, når han møder nye mennesker. Det får han positive tilbagemeldinger på fra sit nye praktiksted.

Medarbejderne fra Boligselskabet Sjælland erfarer ligeledes, at deltagerne får større selvtillid gennem forløbet. De ser, at de unge ændrer kropssprog og begynder at tale om ting, de ikke gjorde før.

Ser vi på progressionsmålingerne, rykker deltageres selvtillid sig ikke markant ud fra deres egen vurdering. Projektmedarbejderen vurderer derimod, at deltagerne udvikler sig en del.

Figur 5 – Progressionsmåling om at have selvtillid

Deltagernes begrænsede udvikling i deres egen optik kan hænge sammen med, at de generelt vurderer sig højt fra starten. Det efterlader mindre rum for forbedring. Dertil kan komme, at de gennem Team Ildfugle bliver mere selvbevidste og som følge deraf er mere ærlige i deres vurdering i slutningen af forløbet.

ØGET SELVINDSIGT

Et forløb i Team Ildfugle giver deltagerne mulighed for at få indsigt i deres stærke og svage sider. I indsatsen står flere af de unge ansigt til ansigt med deres fobier, for eksempel højdeskræk, og langt de fleste overvinde dem. I den forbindelse lærer deltagerne, at de er stærkere, end de troede.

Deltagerne får også selvindsigt på andre måder:

NY SELVOPFATTELSE

En ung fortæller, at han før Team Ildfugle opfattede sig selv som en doven person, men at han nu har lært, at han er et aktivt menneske, der trives med at være i gang. Det er en vigtig erfaring for ham, da det giver ham indsigt, der er nyttig i forhold til valg af uddannelse og job.

TØR SE PROBLEMER I ØJNENE OG BEDE OM HJÆLP

Den åbenhed, der præger deltagerne samvær, betyder, at de i højere grad tør tale om svære emner og bede om hjælp til at komme igennem deres udfordringer. En deltager fortæller, at han har lært, at det er nød-

vendigt at snakke om sine problematikker. Det nytter ikke at pakke problemerne ind og lade, som om de ikke eksisterer. Deltageren er blevet bedre til at tale om sine problematikker og bede om hjælp efter behov. Grunden er, at han i Team Ildfugle oplever, at de andre unge og medarbejderen gerne vil hjælpe ham.

SVÆRT VED AT TAGE ANSVAR

Der er også områder, hvor vi ser, at deltagerne kun i begrænset omfang får øget selvindsigt og udvikler sig personligt. Det handler om at påtage sig ansvar i dagligdagen. Her er der stor forskel på, hvor meget ansvar de unge påtager sig. Det illustrerer følgende observation:

 De unge får en opgave, mens projektmedarbejderen skal til møde. De skal hente en udeblevet deltager og derefter spille personlighedsspillet Ego. Holdet kører ud og henter deltageren, men efterfølgende er det kun én deltager, der forsøger at komme i gang med Ego-spillet. De andre gider ikke. Det ender med, at de unge ikke spiller, før projektmedarbejderen kommer tilbage og sætter dem i gang.

Projektmedarbejderen oplever, at deltagerne har svært ved at påtage sig ansvar og lave det, de skal, når han ikke er til stede. Som han siger: "Så finder de smutvejene." Indsatsen kræver altså, at medarbejderen er til stede for at sikre, at deltagerne udfører aktiviteterne som planlagt og opnår den tiltænkte læring.

ERFARINGER MED AT SÆTTE OG NÅ MÅL

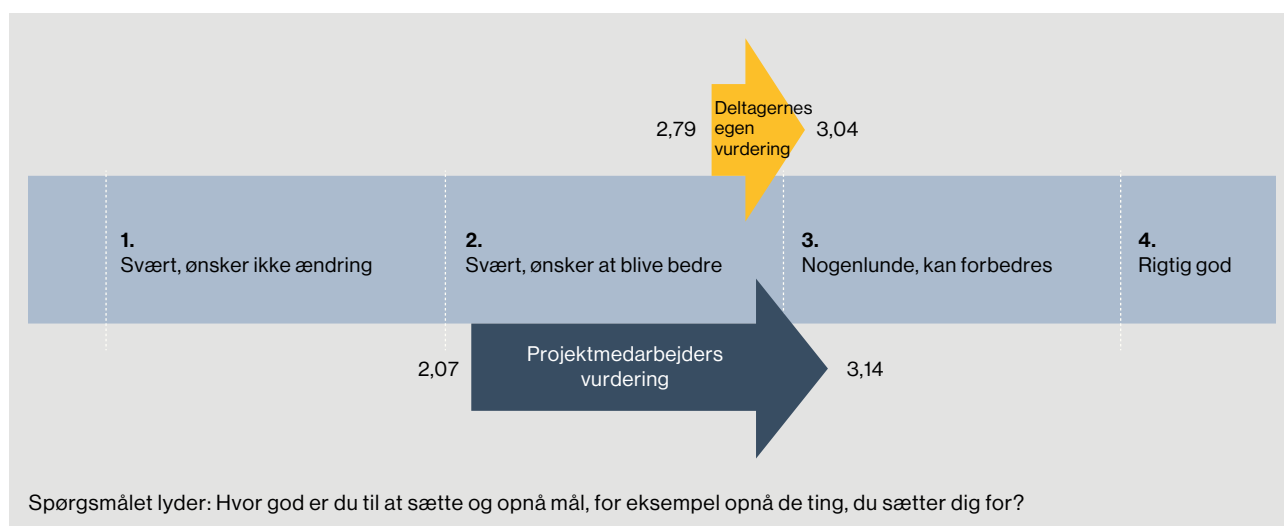
En deltager har et specifikt mål om at gennemføre forløbet. Han har flere afbrudte aktiveringsindsatser og skoleforløb bag sig og ønsker at få succes med at gennemføre noget. Det lykkes for ham at gennemføre forløbet. Han fortæller, at det har lært ham at fastholde sig selv og se ting til ende, også når det er svært. Det giver lyst til at gennemføre flere ting:

“ Deltagerne her [i Team Ildfugle] er tit sådan nogle som mig, der ikke rigtig har gennemført noget. Så er det rart, at det er et kort forløb, for så føler man, at man har gennemført noget. Det gør, at jeg får mere blod på tanden bagefter.

Denne deltager får erfaring med at sætte sig et mål og opnå det. Han lærer dermed en ny side af sig selv at kende, hvilket giver ham mod på at prøve andre udfordringer.

Ser vi på deltageres samlede evne til at nå deres mål, viser progressionsmålingerne, at deltageres egen vurdering ændrer sig ganske lidt, mens projektmedarbejderen ser en større udvikling hos dem.

Deltageres udvikling på dette parameter er den mindste i progressionsmålingerne. Som det eneste sted vurderer deltagerne deres egne evner lavere end projektmedarbejderen i slutmålingen. At sætte og nå mål er således et område, hvor deltagerne ser et behov for mere udvikling efter Team Ildfugle.

Figur 6 – Progressionsmåling om at sætte og opnå mål.

SUNDHED

Deltagerne i Team Ildfugle sover bedre, spiser mere regelmæssigt og kommer i bedre form. Ligeledes oplever de en øget psykisk sundhed, der giver dem overskud til at mestre deres personlige udfordringer. Fysisk træning, sund kost og en realistisk tilgang til sundhed bidrager til at forbedre deltagernes sundhed.

Vi anbefaler at se filmen Sundhed, inden du læser kapitlet. Filmen giver indblik i deltagernes sundhedsmæssige udfordringer, og hvordan de bliver taklet.

Se filmen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=EywrNKyaiBg>

HVORFOR FOKUS PÅ SUNDHED?

Team Ildfugle har fokus på sundhed, fordi projektmedarbejder og kommune har en tro på, at god sundhed bidrager til deltagernes udvikling. Mange deltagere har et forholdsvis lavt sundhedsmæssigt udgangspunkt. Projektmedarbejderen og kommunen mener, at deltagere får øget energi og overskud til at møde stabilt og tænke på deres fremtidsplaner via sund kost, træning

og gode sociale relationer. Flere undersøgelser understøtter denne antagelse. De viser positive erfaringer med at inddrage sundhedsfremmende aktiviteter i indsatser for ledige. Fysisk træning fører til mere glæde og overskud, større selvtillid og tro på egne evner samt bedre fysik, hvilket gør de ledige bedre i stand til at varetage et arbejde (Hjort et al. 2010; Ahlmark et al. 2016; Sundhedsstyrelsen 2010).

Vores kvantitative data viser en tendens⁴ til, at der er en sammenhæng mellem deltagernes forbedrede sundhed og deres opnåelse af uddannelse og job. De unge, der forbedrer deres sundhed mest, starter i højere grad uddannelse eller job tre måneder efter indsatsen.

⁴ Der er tale om en tendens, da vores datamateriale er så lille i omfang, at der ikke kan dokumenteres en egentlig effekt.

SUNDE AKTIVITETER FREMMER EN SUNDERE LIVSSTIL

I dette afsnit kigger vi på, hvad Team Ildfugle laver af aktiviteter med fokus på sundhed.

De sundhedsfremmende aktiviteter består af sund kost til morgenmad og frokost samt daglig fysisk træning. Mange af de øvrige aktiviteter indebærer ligeledes fysisk bevægelse, såsom redningsøvelser eller praktisk arbejde på brandstationen. Deltagerne får et oplæg på kommunens Sundhedscenter, der giver dem viden om sund livsstil, ligesom de her får udarbejdet en sundhedsprofil tre gange i forløbet.

Sundhedsprofilerne bliver udarbejdet i starten, halvejs og ved afslutningen af forløbet. Udarbejdelsen er afhængig af, at deltagerne møder op på dagen. Deltagerne får point fra nul til 100, hvor 100 er det bedste. Sundhedsprofilerne giver de unge et konkret tal på deres sundhedstilstand, som de bruger til at følge deres udvikling og sammenligne sig med de andre deltagere. Sundhedsprofilerne kan ligeledes åbne deltagernes øjne op for sundhedsaspekter, de ikke var bevidste om. En deltager fortæller for eksempel, at hun blev overra-

sket over sin sundhedsprofil, da hun troede, hun var i bedre form. Nu ved hun, at hun hellere skal træne varieret frem for kun at styrketræne.

SUNDHED, DELTAGERNE KAN RELATERE TIL

Projektmedarbejderens tilgang til sundhed tager udgangspunkt i deltagernes udfordringer og sundhedsmæssige niveau. "Det er ikke meningen, I skal få six-packs," siger projektmedarbejderen, når han introducerer Team Ildfugle til deltagerne. Meningen er at give deltagerne en bedre sundhed, der er realistisk at nå.

SUNDHED PÅ DELTAGERNES NIVEAU

En væsentlig forudsætning for, at deltagerne er modtagelige for de sundhedsfremmende aktiviteter, er, at de er på et niveau, hvor de unge faktisk kan være med. En undersøgelse fra SFI påpeger, at der hos udsatte borgere ofte er en kløft mellem sundhedsviden og handling. Udsatte borgere har basal viden om sundhed, men de har ikke overskud til at leve sundere. Derfor er det vigtigt at gøre sundhed let tilgængelig og tage små skridt med udgangspunkt i målgruppens stå-

TRÆNING – EKSEMPEL PÅ EN SUNDHEDSFREMMENDE AKTIVITET

Den fysiske træning er vigtig for deltagerne, som giver udtryk for, at de er – eller er blevet – glade for træning. En deltager fortæller, at træningen betyder meget for hans lyst til at møde op i Team Ildfugle. Han har sværere ved at komme af sted i perioder, hvor de ikke træner.

Ifølge programmet er der fysisk træning halvanden time hver morgen. Det kan være stikbold, fodbold, crossfit etc. På alle hold fortæller deltagerne imidlertid, at de ikke træner efter planen. Generelt træner de dagligt i starten, men senere i forløbet bliver træningen tilsidesat. Både deltagere og projektmedarbejderen mener, at nedprioritering af træningen skyldes, at medarbejderen ikke har tilstrækkeligt med tid til indsatsen på grund af andre opgaver på brandstationen.

Deltagerne kan frit benytte træningsfaciliteter på brandstationen, hvilket nogle af deltagerne gør. Flere deltagere har dog svært ved selv at finde motivation til at træne alene. En ung fortæller for eksempel, at han har trænet på brandstationen sammen med en anden fra holdet, men efter at hans træningsmakker stoppede sit forløb, har han ikke trænet.

Det er således vigtigt, at projektmedarbejderen rammesætter og fastholder (daglig) træning, da deltagerne ikke selv tager initiativ til at træne.

sted (Thorsager et al. 2007). I Team Ildfugle sker det ved, at deltagerne får støtte til at lave mindre overskuelige ændringer, der kan give energi til større ændringer senere. Når deltagerne i udgangspunktet kun spiser et måltid om dagen, er det for eksempel vigtigere at få dem til at spise flere måltider end at følge kostrådene til punkt og prikke. Derfor vælger projektmedarbejderen at indføre chokopops for at få flere deltagere til overhovedet at spise morgenmad.

Team Ildfugle er kendetegnet af en tilgang til sundhed med mottoet: Alt med måde. Tilgangen er betydningsfuld for deltagerne og gælder både i forhold til kost, træning og rygning. En deltager siger for eksempel, at det er godt, at maden ikke udelukkende er sund i Team Ildfugle. Ellers tror han, at mange ville købe mere usund mad udefra. Der er også plads til mindre sunde indslag som belønning og fejring af en stor gruppeindsats. Det gælder, når holdet tager på restaurant Flammen med buffet og sodavand efter en hård dag i skoven til deltageres store begejstring.

SUNDHEDSSNAK ER INTEGRERET I AKTIVITETER

Projektmedarbejderen integrerer snak om sundhed i flere aktiviteter, hvor han taler med deltagerne om sundhed i forhold til deres individuelle problematikker. Det ses for eksempel i filmen Sundhed, hvor projekt-

medarbejderen på en gåtur i skoven taler om, hvordan en deltager kan få en god døgnrytme.

Det er tydeligt i vores filmoptagelser og observationer, at deltagerne er åbne over for gode råd, når sundhedssnakken relaterer sig direkte til deres udfordringer og er integreret i aktiviteterne. Deltagerne er ikke i samme grad åbne i forbindelse med oplægget på Sundhedscentret, som er mere abstrakt og generelt. Her er der flere deltagere, der ikke deltager i dialogen efter oplægget. Senere fortæller deltagerne, at de oplevede at blive talt ned til på Sundhedscentret, og at oplægget ikke gav ny viden.

Det er således væsentligt at overveje, hvordan viden om sundhed bliver præsenteret for deltagerne. Her virker det godt i høj grad at integrere viden om sundhed i aktiviteterne og være opmærksom på at tage udgangspunkt i deltageres konkrete sundhedsmæssige udfordringer.

NETVÆRK ER OGSÅ SUNDHED

Vi har hidtil set, hvad aktiviteter og projektmedarbejderens tilgang betyder for deltageres sundhedsmæssige udvikling. Deltageres indbyrdes samvær har også betydning i den sammenhæng.

Det er tilfældet, når deltagerne støtter hinanden i at træne. Det sker ligeså, når deltagerne taler med hinanden om, hvordan man får god søvn, eller når de konkurrerer indbyrdes om at forbedre deres sundhedsprofil. I det hele taget opfatter deltagerne det sociale samvær som del af det at være sund. En deltager siger følgende, da de taler om sundhed på Sundhedscentret:

“ Det, der gør, at jeg føler mig sund, glad og tilfreds, er også, at jeg har et godt netværk.

Deltagernes fællesskab udgør på den måde en sundhedsmæssig faktor i sig selv. Oplevelsen af at være del af fællesskabet og have gode relationer til de andre giver deltagerne et socialt netværk, der fremmer deres sundhedsfølelse.

DELTAGERNE BLIVER SUNDERE

Resultaterne af det, Team Ildfugle gør for at fremme deltagerne sundhed, er tydelige. Både vores kvalitative og kvantitative materiale viser, at deltagerne forbedrer deres sundhed på flere områder.

Sundhedsprofilerne viser, at det gennemsnitlige udgangspunkt for deltagerne er 56,5 point. I Sundhedscentrets termer svarer det til, at deltagerne er noget usunde. Ved afslutning af Team Ildfugle er deltagerne gennemsnit på 65,4 point. Deltagerne sundhed er således gennemsnitlig forbedret med 8,9 point, hvorved de nærmer sig en definition af at være decideret sunde.

TRÆNING OG BEDRE FORM

Mange deltagere siger, at de starter med at træne på grund af Team Ildfugle. Flere dyrkede ikke motion tidligere. En af disse unge løber nu fast tre gange om ugen, efter at hun er stoppet i Team Ildfugle. Andre deltagere får blik og interesse for nye sportsgrene, såsom cykling og crossfit.

Deltagerne oplever generelt, at de kommer i bedre form i Team Ildfugle. For nogle er det forbundet med træningen, mens andre kommer i bedre form uden at lægge mærke til det. En deltager fortæller, at han taber sig på grund af træningen. Det har en positiv indvirk-

ning på hans selvtillid, da han får mod til at tage kontakt til piger i byen.

Der er potentiale i, at deltagerne kommer i endnu bedre form, hvis træningen fungerer optimalt i indsatsen. Via træning får deltagerne større selvbevidsthed og tro på sig selv, ligesom de erfarer, at fysisk bevægelse er vigtigt for deres velbefindende.

SUNDERE SPISEVANER OG LIVSSTIL

Flere deltagere fortæller, at de inden Team Ildfugle spiste meget uregelmæssigt. De prioriterede ikke mad, da de enten ikke var sultne eller ville spare penge. Nu spiser de alle sammen flere gange om dagen, også i weekenden. I Team Ildfugle opbygger de en naturlig appetit, hvor de regelmæssigt føler sig sultne. Nogle deltagere bliver også mere bevidste om at have mad derhjemme. En deltager fortæller, at han nu sørger for at have frostpizzaer i fryseren, når sulten kalder. Deltagerne bliver tilsvarende bevidste om at spise sunde fødevarer, såsom fisk og groft brød. De ønsker at lægge usunde vaner a la slik, cola og rygning på hylden.

Den største forbedring i forhold til deltagerne kost gennem Team Ildfugle er, at de spiser mere regelmæssigt. Et sundhedsmæssigt fokus er ofte på, hvor meget folk spiser. Erfaringer fra Team Ildfugle viser, at det for målgruppen af unge er lige så vigtigt at fokusere på, hvor ofte de spiser.

BEDRE SØVN OG DØGNRYTME

Når de unge starter i Team Ildfugle, har de ofte svært ved at stå op om morgenen og sover dårligt om natten. Det betyder, at deres døgnrytme passer dårligt sammen med et almindeligt uddannelses- og arbejdsliv med faste mødetider. Gennem indsatsen bliver det bedre. David fortæller for eksempel i filmen Sundhed, at han nu sover bedre om natten. Det gør, at det er nemmere for ham at stå op om morgenen og komme ud ad døren. Denne erfaring deler mange deltagere i Team Ildfugle. De begynder at sove godt og får en døgnrytme, der gør dem bedre i stand til at tage en uddannelse eller passe et arbejde.

GLÆDE, ENERGI OG OVERSKUD

Deltagerne får ikke kun bedre fysisk sundhed ved at

deltage i Team Ildfugle. De påpeger, at træningen også giver dem mere energi og overskud. Projektmedarbejderen kan tilsvarende se, at deltagerne får overskud til at takle deres udfordringer.

Observationer og interview tydeliggør, at deltagerne generelt bliver glade af at deltage i Team Ildfugle. Der er ofte latter og smil på holdene, og både projektmedarbejder, medarbejderne fra boligorganisationen og deltagerne selv fortæller, at de unge bliver friskere og gladere. Nogle af deltagerne oplever ligefrem, at deres depressive tanker bliver mindre eller forsvinder. En deltager fortæller, at hun har fået glæde ved at stå op om morgenen, som hun ikke har haft i meget lang tid.

Indsatsen giver flere deltagere forbedret mental sundhed og overskud til at få styr på andre ting uden for indsatsen. En deltager fortæller for eksempel, at indsatsen giver ham overskud til at fokusere på positive aspekter af sit liv frem for det mere negative. Et værktøj til dette er mindfulness, som deltagerne præsenteres for og bruger i forbindelse med træningen. "Det giver en følelse af at kunne klare dagen," forklarer en af deltagerne.

Der er således en tæt forbindelse mellem deltagernes forbedrede fysiske såvel som psykiske sundhed og deres oplevelse af at kunne mestre udfordringer og personlige problematikker i hverdagen.

FAGLIGE FÆRDIGHEDER

Deltagerne øger deres faglige færdigheder gennem blandt andet praktikker og byggeprojekter. Her får de større kendskab til erhvervsretninger, erfaring med flere håndværksmæssige fag, ligesom de lærer generel opgaveudførelse. Herudover får deltagerne beviser på kurser, der giver relevant viden og kan bruges på CV'et.

Team Ildfugle har fokus på at udvikle deltagernes faglige færdigheder. De får faglig viden og indsigt ved at indgå på en arbejdsplads og løse forskelligartede arbejdsopgaver. Det primære formål med at give deltagerne faglige færdigheder er at gøre dem mere afklarede i deres uddannelsesønsker og -planer. Det indebærer, at de finder ud af, om arbejdsopgaverne er interessante for dem.

PRAKTIK, PROJEKTER OG KURSER GIVER FAGLIG LÆRING

Som tidligere beskrevet, har en del deltagere dårlige erfaringer med skolegang og traditionel skoleundervisning. I Team Ildfugle er det et aktivt valg ikke at beskæftige sig med deltagernes grundlæggende skolefærdigheder, såsom matematik og læsning. Derimod

er fokus på praksisnær læring, som er en god tilgang til at udvikle deltagernes faglige færdigheder.

PRAKTIK GIVER KENDSKAB TIL FORSKELLIGE ERHVERVSRETNINGER

Gennem forløbet i Team Ildfugle kommer deltagerne i praktik ud fra deres egne ønsker og interesse. Deltagerne er i et praktikforløb løbende over tre uger og i nytteindsats en dag i et boligområde, så vidt muligt deres eget. Nogle deltagere er i praktik hos private virksomheder, mens andre kommer i praktik hos Boligselskabet Sjælland. Det kan være i en beboercaf  eller hos ejendomsfunktionærer i boligområderne. Enkelte deltagere finder selv et praktiksted gennem eget netværk. Størstedelen af deltagerne har dog begrænset netværk og har derfor brug for hjælp til at finde praktiksteder.

Boligorganisationen har en bred vifte af leverandører, særligt inden for de håndværksmæssige fag. I forbindelse med Team Ildfugle opfordrer de boligsociale medarbejdere leverandørerne til at stille praktikpladser til rådighed. Det er størstedelen af leverandørerne interesseret i. Det betyder, at Team Ildfugle nemt kan finde praktikpladser til deltagerne efter interesse.

Den primære funktion med praktikforløbene er, at deltagerne afprøver, om de finder arbejdet interessant. Ligeledes giver praktikken dem erfaring med at være på en arbejdsplads og indgå i sociale sammenhænge med kollegaer og kunder. På den måde bidrager praktikken også positivt til deltagernes sociale udvikling.

Gennem praktikken får deltagerne brugbart indblik i forskellige erhvervsretninger, herunder hvad arbejdet konkret indebærer i virksomhederne. Både projektmedarbejderen og deltagerne fremhæver, at praktikforløbene bidrager til større afklaring i forhold til deres uddannelses- og jobretning.

BYGGEPROJEKTER GIVER ERFARING MED FAGDISCIPLINER OG OPGAVELØSNING

En del af indsatsen er projektuger, hvor deltagerne skal bygge noget. Projektugerne giver god mulighed for at lære de unge om forskellige fagdiscipliner. Et hold bygger for eksempel et lokale op fra bunden af på brandstationen, hvorigennem de stifter bekendtskab med flere håndværksmæssige fag. Projektmedarbejderen forklarer det sådan:

“ Når vi laver projektuge, så prøver vi at få så mange fag indover, så de unge kan se: Nå, det med at male, det er faktisk meget sjovt. Det er ikke, fordi de er i lære som maler, men der bliver sået små frø, de kan bruge som inspiration.

I forlængelse af det fremhæver deltagerne, at de lærer flere håndværksmæssige fagligheder, såsom at male, bore huller, slå søm i, lægge gulv, bygge vægge op etc. Det inspirerer dem til at tænke videre over deres uddannelsesønsker.

Projektugerne giver praksisnær læring. Et projekt indebærer at bygge en petanquebane i et boligområde. Det giver mening for deltagerne, fordi de nemt kan forholde sig til opgaven, der er en fysisk ting. Projektmedarbejderen hører dem tale stolt om, hvad de har lavet. Projektet lærer deltagerne at starte, udføre og færdiggøre en arbejdsproces, som de selv har ansvar for at planlægge.

At tage ansvar for arbejdsprocesser, i dette tilfælde byggeprocessen, er en grundlæggende faglig færdighed, som er nødvendig for deltagerne at besidde for at kunne indgå i en uddannelsesmæssig sammenhæng (Jensen 2010). Det er imidlertid vigtigt, at byggeprojekternes sværhedsgrad bliver afstemt med deltagernes kompetencer, så det er realistisk, at de kan løse opgaven. Ellers fører det til frustration snarere end læring. Det er tilfældet for nogle deltagere, som synes, det er for teknisk svært at bygge en petanquebane.

KURSER GIVER RELEVANT OG ANVENDELIG VIDEN

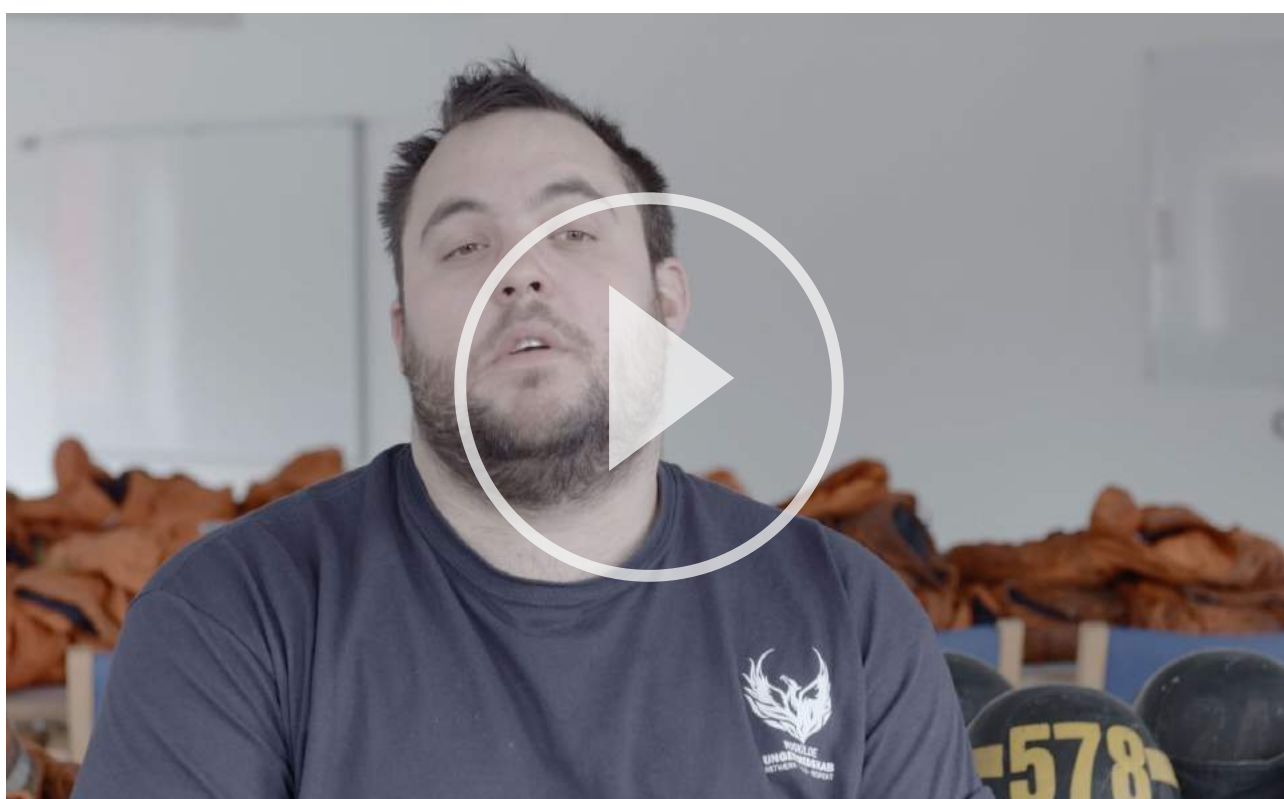
Gennem Team Ildfugle lærer deltagerne om forskellige brandmandsrelaterede emner. Det sker ved, at de laver praktiske øvelser og selv prøver ting af i praksis. Herigennem får de kursusbeviser i førstehjælp, brandbekæmpelse og en såkaldt Robust Borger-uddannelse⁵. Projektmedarbejderen er uddannet instruktør i disse kurser og står for undervisningen af deltagerne.

Deltagerne er glade for kurserne og får en succesoplevelse med at få bevis på noget fagligt, de kan. Det tiltaler de unge at lære noget, der giver mening for dem. Herudover er de glade for, at læringen på kurserne er praksisorienteret. Deltagerne ser det som en fordel at få nogle håndgribelige erfaringer, de kan sætte på CV'et og tage med sig videre i deres jobsøgning.

⁵ Robust Borger-uddannelsen har til formål at gøre deltagerne robuste – både i deres hverdag og når der sker noget ekstraordinært. Derfor lærer deltagerne om beredskabs håndtering af ulykker, stormvarsler etc.

UDDANNELSE OG JOB

36 procent af deltagerne er i uddannelse eller job tre måneder efter Team Ildfugle, og 78 procent af de fremmødte gennemfører indsatsen. Resultaterne viser, at deltagerne bliver mere mødestabile og får mere struktur på hverdagen. De får større afklaring om, hvad de vil uddannelses- og jobmæssigt, og de bliver bedre rustet til at gennemføre en uddannelse og indgå i arbejdssammenhænge.

Vi anbefaler, du ser filmen Uddannelse og job. Filmen giver en kort præsentation af, hvad projektmedarbejderen og deltagerne tænker om uddannelse og job i relation til Team Ildfugle.

Se filmen her:

<https://www.youtube.com/watch?v=gRWiJ8PU65w>

I de foregående kapitler beskrev vi, hvordan aktiviteter, tilgang, rammer og samvær bidrager til, at deltagerne udvikler sig socialt, personligt, sundhedsmæssigt og fagligt. I dette kapitel ser vi på deltagernes udvikling i forhold til at komme tættere på uddannelse og job.

GODE UDDANNELSES- OG JOBRESULTATER

25 unge har fra februar 2015 til marts 2016 gennemført et Team Ildfugle-forløb. Af disse er syv unge påbegyndt uddannelse, og to unge er startet job tre måneder efter forløbet. Altså er 36 procent af deltagerne kommet i uddannelse eller job. Det stemmer overens med, at en stor andel af deltagerne i en slutevaluering vurderer, at indsatsen har øget deres muligheder for at få en uddannelse. Ud af de ni unge fra boligområderne kommer tre i uddannelse og job. Det vil sige, at de unge

fra boligområderne i lige så høj grad som de øvrige deltagere opnår uddannelse eller job.

For en del unge vurderer Ungeguiden, at det er et mål i sig selv, at de opnår større mødestabilitet og gennemfører en indsats. Ungeguiden har samlet set visiteret 43 unge til Team Ildfugle. Heraf er 11 aldrig mødt op, mens syv deltagere har været i indsatsen mindre end otte uger. De fleste af de syv deltagere er stoppet inden for tre uger. Vi vurderer, at de ikke har deltaget længe nok til, at de har fået et rimeligt udbytte af indsatsen. Kigger vi på de 32 deltagere, der er mødt op i indsatsen, er gennemførselsprocenten 78 procent. Nogle unge falder fra, fordi de har for store udfordringer til at deltage, såsom psykiske problemer eller misbrug. Andre unge, der falder fra, er kendetegnet ved at være startet et stykke inde i indsatsen.

Projektmedarbejderen oplever, at det er svært for deltagere at komme ind i fællesskabet, hvis de starter senere i forløbet. Det hænger sammen med, at deltagere hurtigt etablerer et sammenhold. Ved senere opstart går de unge glip af aktiviteter, der i starten rammesætter samværet og skaber åbenhed på holdet. Medarbejderens vurdering er, at det er grunden til, at sent visiterede unge falder fra. Kommunen har imidlertid behov for at visitere deltagere til Team Ildfugle løbende. Lovgivningen giver nemlig ikke mulighed for, at de unge må være uden aktivering og vente på at starte på et tilbud. Ligeledes har de interesse i at fylde hol-

dene op. Det skaber et dilemma om, hvorvidt holdene skal fyldes op løbende, eller om fokus bør være på at etablere et godt fællesskab for et samlet hold fra start. Der er ingen tvivl om, at indsatsen har en særlig styrke i forhold til at skabe fællesskab blandt deltagerne. Derfor er det væsentligt at prioritere løsninger, der kan sikre, at holdene kan fyldes fra start.

DELTAGERNE KOMMER TÆTTERE PÅ UDDANNELSE OG JOB

De unges nye færdigheder og erfaringer på det sociale, personlige, faglige og sundhedsmæssige område betyder, at de kommer tættere på uddannelse eller job. Projektmedarbejderen siger, at stort set alle bliver mere klar til at tænke på uddannelse eller job. I dette afsnit illustrerer vi, hvordan Team Ildfugle gør deltagerne mere uddannelses- og jobparate.

MØDESTABILITET OG STRUKTUR PÅ HVERDAGEN

Nogle af deltagerne har tidligere haft problemer med fremmøde på aktiverings- og uddannelses tilbud. David i filmen Uddannelse og job er således langt fra den eneste, der bliver visiteret til Team Ildfugle på grund af ringe fremmøde på andre aktiveringsindsatser. Kommunen formulerer, at den vigtigste målsætning for flere af deltagerne er bedre fremmøde og deraf større mødestabilitet.

Både projektmedarbejderen og deltagerne vurderer, at indsatsen hjælper de unge med at blive mere stabile og få et bedre fremmøde. Flere deltagere fortæller, at de har nemmere ved at stå op om morgenen og komme af sted hen mod slutningen af deres forløb end i starten. Progressionsmålingerne underbygger, at deltagerne rykker sig i forhold til mødestabilitet. Særligt projektmedarbejderen vurderer, at deltagerne bliver en del mere stabile gennem forløbet.

Team Ildfugle støtter deltagerne i at få et bedre fremmøde. Det sker konkret gennem tilbud om hjælp til at blive hentet om morgenen og ved opringninger og kontakt til deltagere, der ikke møder op. Deltagerne fremhæver også andre faktorer som væsentlige. Ifølge deltagerne skyldes deres bedre fremmøde dels, at de får en bedre døgnrytme, dels at de har lyst til at møde op.

Deltagernes lyst til at møde op kan hænge sammen med, at de i Team Ildfugle bliver motiveret på flere måder. Center for Ungdomsforskning (CEFU) har identificeret forskellige motivationsorienteringer, der har betydning for unges lyst til uddannelse. Deres antagelse er, at alle mennesker er motiveret for noget og styret af motivationsorienteringer, der kan skifte over tid (Görllich et al. 2016).

Flere deltagere er styret af en 'nødvendighedsmotivation', når de starter på indsatsen. De kommer kun, fordi de skal, mens andre direkte er imod at starte. Deltagerne oplever, at deres motivation for at deltage hurtigt

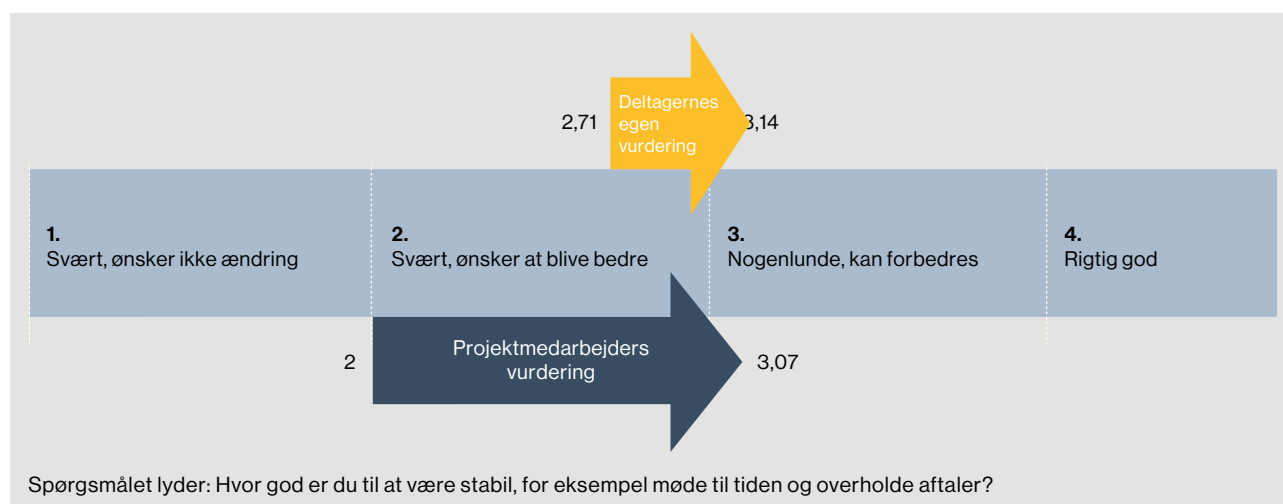
bliver ændret, og de begynder at komme af andre årsager end nødvendighed og pligt.

Det, der motiverer deltagerne, er samværet med de andre unge og deres relation til projektmedarbejderen. Det kalder CEFU for 'relationsmotivation'. En deltager fortæller, at han kommer af sted om morgenen, fordi han glæder sig til at se de andre, og fordi han oplever, at indsatsen vil ham det bedste.

Den praksisnære læring med øvelser og lege motiverer ligeledes deltagerne til fremmøde. Flere af dem fremhæver, at de lærer noget brugbart – såsom førstehjælp og brandbekæmpelse – og det giver lyst til at komme. En deltager fortæller:

“ Det er det bedste tilbud, jeg har været på inden for kommunen, fordi det er underholdende, og man lærer ting. I de andre tilbud føler du bare, du lærer ting for at lære dem. Her føler du faktisk, at du kan bruge dem til noget. Og så lærer man det på en sjovere måde end bare at sidde og lytte til en person.

CEFU betegner det 'praksismotivation', når motivationen kommer af, at man kobler undervisningen sammen med praksis og virkelighedsnære sammenhænge. Særligt for unge med dårlige skoleerfaringer bliver læring mere relevant og anvendelig, når de kan afprøve det i praksis.

Figur 7 – progressionsmåling om at være stabil

MERE AFKLARET I FORHOLD TIL UDDANNELSE OG JOB

Projektmedarbejderen fortæller, at størstedelen af deltagerne i deres forløb begynder at tænke over, hvad de gerne vil i forhold til uddannelse og arbejde. Mange bliver inspireret af at være på en arbejdsplads som brandstationen, hvor man hjælper andre, og flere deltagere overvejer job inden for beredskabet eller lignende. Som David fortæller i filmen Uddannelse og job, bliver han bevidst om, hvad der har værdi for ham i et arbejdsliv. Han vil gerne have et arbejde, hvor han hjælper andre mennesker. Deltagernes sociale ansvarlighed, som bliver styrket i de sociale arrangementer i boligområderne, påvirker ligeledes deres tanker og ønsker om uddannelsesretning til gavn for andre.

Deltagerne får via praktikforløb indblik i forskellige jobbetninger. Det gør dem mere afklaret i forhold til uddannelses- og jobvalg. En deltager fortæller, at han var skrevet op til en uddannelse, da han startede i Team Ildfugle, men at han har ændret sin uddannelsesplan efter praktikforløbet. Han var i praktik hos en håndværker, hvor han fik lov til at lave reelt arbejde. Det betød dels, at han blev motiveret for at møde op på praktikstedet, dels at han opdagede, at arbejdet passede godt til ham:

“ Jeg skulle møde klokken syv om morgenen og kom af sted hver dag. Forskellen var, at de gav én lov til at prøve ting. Det var ikke sådan, at jeg fik en arbejdskasse og skulle lave orden i den. Jeg var med ude og lave arbejdet.

Nogle deltagere får større lyst til at starte uddannelse, men de mangler viden om, hvad de skal gøre for at komme videre med deres ønsker. En deltager fortæller, at hun ikke ved, hvor hun skal søge viden om uddannelser, eller hvordan hun søger ind. I Team Ildfugle har de bevidst fravalgt at have fokus på specifikke kompetencer til at søge job og uddannelse. Gennem forløbet får deltagerne kun lidt inspiration til at skrive ansøgning og CV samt træning i jobsamtaler. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at nogle deltagere har behov for flere kompetencer på dette område efter et forløb i Team Ildfugle.

BEDRE RUSTET OG MERE MOD PÅ UDDANNELSE

Deltagere oplever, at de via deres deltagelse i Team Ildfugle får bedre muligheder for at starte uddannelse. En ung fortæller, at hendes succesoplevelser i forløbet gør hende bedre rustet til at klare modgang og overkomme udfordringer. Det bevirker, at hun nu føler sig mere klar til at starte på en uddannelse. Hun fortæller videre, at hun har mere mod på at gå i gang med en uddannelse, fordi hun har oplevet at færdiggøre noget.

Deltagerne oplever således, at deres personlige udvikling i Team Ildfugle giver dem større ballast og mod på at komme i gang med en uddannelse. De unges positive erfaringer med at opbygge nye netværk og venskaber giver dem et godt udgangspunkt for at danne relationer i uddannelses- og jobsituationer.

ERFARING MED AT INDGÅ I ARBEJDSFÆLLESSKABER

Team Ildfugle giver på flere måder deltagerne erfaringer med at indgå i arbejdsmæssige fællesskaber. Det er lige fra at løse opgaver i fællesskab til at indgå i den daglige kollegasnak over frokosten. Nogle deltagere oplever at få selvtillid til at agere mere frimodigt på en arbejdsplads, end de ville gøre tidligere. Det er tilfældet for en deltager, der fortæller, hvordan han nu tør være sig selv. Det har stor betydning for, hvordan han bliver modtaget på sit nye praktiksted:

“ Jeg startede på min nye praktik for en uge siden. Folk har taget sindssygt godt imod mig, fordi jeg valgte at sige: ”I må tage mig, som jeg er, eller også må I lade være.” Det har kun været positivt. Jeg får dagligt at vide, at de synes, det er fedt, at jeg er mig selv uden at prøve at være noget, jeg ikke er. Der kan jeg mærke, at den selvtillid, jeg har fået fra Team Ildfugle, den har gjort, at jeg har mod til at sige: ”Her er jeg.” Det er rigtig dejligt, for det havde jeg ikke gjort før i tiden.

Deltagernes evne til at indgå i arbejdsmæssige fællesskaber bliver præget af både deres sociale og personlige udvikling. Socialt får de unge via indsatsen gode erfaringer med at indgå i relationer med andre, både deltagere og medarbejdere på brandstationen, prak-

tikstedet og i boligområdet. Den personlige udvikling betyder, at deltagerne i højere grad tør sætte sig selv i spil i deres relationer til andre. Det gælder både privat og på ny uddannelse eller arbejde.

VISITATION AF DE RETTE UNGE OG OPFØLGNING ER NØDVENDIG

De gode resultater af Team Ildfugle er også afhængig af de forhold, der ligger før og efter indsatsen. Det er særligt vigtigt, at de rigtige unge bliver visiteret, og deltagerne har en plan for fremtiden.

VISITER UNGE, DER KAN FÅ GAVN AF TEAM ILDFUGLE

Team Ildfugle har en række kvaliteter, som unge ledige kan få gavn af. For at få det optimale udbytte af indsatsen er det imidlertid vigtigt at gøre klart, hvilke unge der profiterer mest af Team Ildfugle, samt klargøre, hvem der kan være ødelæggende for fællesskabet.

Som aktiveringsindsats kan Team Ildfugle rumme sårbare unge med behov for at udvikle grundlæggende sociale, personlige og faglige færdigheder, før de er

parat til at stå på egne ben i en uddannelse eller individuel virksomhedspraktik. Det hænger sammen med, at deltagerne er i trygge rammer på brandstationen og får støtte fra hinanden og projektmedarbejderen. Flere unge får stort udbytte af Team Ildfugle. Det drejer sig om unge med lav selvtillid og sociale udfordringer, unge uden uddannelses- og jobretning samt unge med problematikker i forhold til fremmøde og gennemførelse.

Projektmedarbejderen fortæller, at hvis deltagerne ved opstart allerede har en fast uddannelsesplan, har de ikke samme behov for afklaring som resten af gruppen, og de har sværere ved at se mening med Team Ildfugle. De kan opleve indsatsen som pligtaktivering. Vi kan se, at det kan påvirke resten af holdet negativt, fordi disse deltagere mangler engagement i forhold til at lave aktiviteterne. Der kan dog være undtagelser. En deltager ændrer for eksempel sin oprindelige uddannelsesplan undervejs og er positiv omkring Team Ildfugle.

Unge med store udfordringer som stofmisbrug eller psykiske lidelser kan ikke håndteres på forløbet. De er for dårlige til at udvikle sig gennem indsatsen og indgå på holdet. Dog kan grænsetilfælde med unge, der har mindre misbrug af hash, spilleafhængighed eller psyki-

ske vanskeligheder, godt rummes og få gavn af Team Ildfugle. For dem er det godt, hvis de får ekstra støtte af projektmedarbejderen.

DELTAGERNE SKAL HAVE EN PLAN EFTER TEAM ILDFUGLE

Både kommunen og projektmedarbejderen mener, det er centralt, at deltagerne har en plan, når de slutter Team Ildfugle. De unge skal helst påbegynde en ny aktiveringsindsats, uddannelse eller job umiddelbart efter deres forløb. Det skyldes, at deres gode døgnrytme og positive udvikling hurtigt forsvinder igen, hvis de unge går hjemme uden noget at stå op til. Det har en deltager erfaring med, da han et par uger er fraværende fra sit forløb grundet en skade. Han fortæller, at han i den periode hurtigt kommer bagud i forhold til at kunne stå op, møde folk og klare hverdagsting.

I slutningen af forløbet er der indlagt et opfølgingsmøde i Ungeguiden. Det skal sikre, at deltagerne har en plan efter Team Ildfugle. Opfølgingsmødet bliver afholdt, tre uger inden forløbet slutter. Alle på holdet får tid samme dag, og projektmedarbejderen sørger for, at de tager samlet hen til samtalerne. På enkelte hold lykkes det ikke at afholde samtalerne med de unge på grund af travlhed i Ungeguiden. Ligeledes hænder det, at de unge udebliver til samtalerne. Resultatet er,

at nogle deltagere afslutter deres forløb uden at vide, hvad de skal efterfølgende. En deltager fortæller, at han først skal tale med Ungeguiden om sin efterfølgende plan, efter at hans forløb slutter, hvilket bekymrer ham. Han vil gerne på endnu et Team Ildfugle-forløb, men er usikker på, om han skal det eller ej. Deltagerne bliver således utrygge, hvis de mangler vished om, hvad de skal efter deres forløb. Det er derfor væsentligt, at kommunen prioriterer planlægning af de opfølgende samtaler, inden forløbene slutter.

Forud for de opfølgende samtaler er det væsentligt, at de unge selv gør sig tanker om, hvad de vil efter forløbet. Det er varierende, om deltagerne oplever at få støtte til det i Team Ildfugle. Nogle deltagere oplever, at projektmedarbejderen går op i, at de har noget at lave efter deres forløb. En deltager fortæller, at det giver ham tryghed at vide, at projektmedarbejderen ikke slipper ham uden at have en anden meningsfuld indsats. Andre deltagere drøfter ikke deres fremtidige plan med projektmedarbejderen. Det kan skyldes, at de selv er i stand til at klare det. De mest sårbare deltagere har brug for en mere progressiv tilgang fra projektmedarbejderen, hvor han i højere grad opsøger dem for at tale om deres fremtidsplaner. For disse unge er det vigtigt at prioritere individuelle snakke om uddannelses- og jobplaner gennem forløbet.

RELATIONEN TIL BOLIGOMRÅDERNE

Den boligsociale del af Team Ildfugle giver gevinster ud over at rykke de unge tættere på uddannelse og job. Aktiviteter i boligområderne og samarbejdet med de boligsociale medarbejdere medvirker også til, at flere unge får en positiv opfattelse af boligområderne, samtidig med at deres sociale ansvarlighed og ansvarsfølelse til områderne bliver forbedret.

Rapporten har vist, at samarbejdet med de boligsociale medarbejdere i boligorganisationen har en positiv betydning for de unges udvikling i forhold til at komme tættere på job og uddannelse. I dette kapitel vil vi fremhæve, hvad indsatsens tilknytning til boligområderne giver af resultater i forhold til de unge.

Parterne bag Team Ildfugle håber, at aktiviteterne i boligområderne har betydning for de unges relation til områderne. Særligt er der en forventning om, at deltagere bosat i boligorganisationen får en større ansvarsfølelse og et større engagement i deres boligområde ved at få indblik og positive oplevelser i boligområdet.

Da evalueringen viser, at resultaterne i relation til boligområdet forekommer i varieret grad, vil vi ligeledes beskrive, hvordan indsatsen på nogle punkter kan drage mere nytte af de boligsociale medarbejdere til gavn for de unges udbytte. Det er særlig interessant for andre helhedsplaner med boligsocialt indhold, der ønsker at arbejde med lignende indsatser.

STØRRE ANSVARSFØLELSE FOR EGET BOLIGOMRÅDE

Kun få af de ni deltagere fra boligområderne får erfaringer, der påvirker relationen til deres eget boligområde. Disse unge kommer i praktik eller laver aktiviteter i deres boligområde, hvilket giver dem et andet forhold til deres område. Det skyldes, at aktiviteterne i boligområderne kun for få unge foregår i deres boligområde, da de ni deltagere fra boligorganisationen er bosat i forskellige af boligorganisationens boligområder.

Et eksempel på at få større ansvarsfølelse er en deltager, der er i praktik i sit boligområdes beboercaf . Det er første gang, hun er aktiv i boligområdet. Deltageren er glad for at gøre en indsats i caféen, hvor hun hjælper til med at lave mad til andre beboere og derigennem lærer dem bedre at kende. Oplevelsen sætter tanker i gang hos hende om at engagere sig andre gange i boligområdet fremover.

Indsatsens praktikforløb og aktiviteter i boligområderne påvirker således de unges engagement positivt. Det forudsætter imidlertid, at de unge bliver tilknyttet deres eget område for at få lyst til at bidrage lokalt. I relation til det viser studier inden for det boligsociale felt, at involvering af beboere virker motiverende i forhold til at arbejde frivilligt i deres boligområder. Det har betydning for den enkelte beboer, som via det frivillige arbejde f r kompetencer og selvtillid (Sønderby et al. 2014).

For deltageren i indsatsen betyder praktikken i hendes boligområde, at hun f r erfaring med kokkefaget og oplever, at hun kan løfte opgaven, og beboerne kan lide den serverede mad. På den måde er lokal deltagelse i boligområderne med til at sætte de unges ressourcer i spil, hvilket indvirker positivt både på den enkelte unge

og på beboerne i boligområdet, som deres arbejde sigter mod.

DE UNGE OG BEBOERE F R EN NY OPFATTELSE AF HINANDEN

Aktiviteter i boligområderne gør, at de unge og beboere opdager nye sider af hinanden. Mødet mellem parterne medvirker til en social forandring, hvor de f r øjnene op for hinandens styrker og kvaliteter. Når deltagerne bliver inddraget i udførelsen af aktiviteter for beboere i boligområderne, bliver deres syn på hinanden ændret, og de kommer deres forestillinger om hinanden – og boligområderne – til livs.

Via aktiviteterne i boligområderne oplever beboerne nogle s de og høflige unge, som gerne vil gøre en positiv indsats for dem, og de unge m der beboere, der respekterer dem og er glade for deres indsatser. På en sommertur for et boligområde er deltagere fra indsatsen inviteret med på lige fod med beboere. Her er de unge hj lsomme over for de ældre, der oplever dem som s de uden at lave ballade som forventet. Både på sommerturen og i forbindelse med andre aktiviteter i boligområderne, f r de unge gennemgående ros fra beboerne.

For de unge, der ikke er bosat i boligområderne, betyder aktiviteterne, at de f r nedbrudt deres fordomme om beboerne. De unge erfarer, at de udsatte boligområder er bedre end deres rygte, og beboerne faktisk er rare mennesker, som for eksempel behandler deres petanquebaner ordentligt. Deltagere fra andre bop le i Roskilde f r på den måde også udbytte af at blive inddraget og deltage i aktiviteterne i boligområderne.

Aktiviteter i boligområderne medvirker ligeledes til at etablere kontakt mellem de unge og deres naboer, hvis de bor i området. I hverdagen kan der være mange barrierer for ikke at interagere med ens naboer, men i forbindelse med aktiviteterne opbygger de unge og beboerne nye relationer, da de m der hinanden i andre rammer. Det er tilfældet for en deltager, som flere af de fremmødte beboere udviser interesse i til deres julearrangement. De taler for første gang om, at de er

naboer, og flere af beboerne spørger ind til ham og hans familie. Projektmedarbejderen fortæller, at det er godt at skabe kontakt mellem deltagerne og beboerne, især hvad angår denne deltager, som ellers er ret tilbageholdende. Fremover kan det være, at de hilser på hinanden og taler sammen i boligområdet.

STYRKELSE AF DE UNGES SOCIALE ANSVARLIGHED

Deltagernes sociale ansvarlighed bliver i nogen grad påvirket af aktiviteter i boligområderne. De bliver rammesat sådan, at formålet er at gøre noget godt for beboere og gøre dem glade. Denne tilgang tager deltagerne til sig. De er motiverede for at lave aktiviteter, der skaber glæde og kommer andre til gavn.

Det er vigtigt for deltagerne at lave meningsfulde aktiviteter, som deres aftager har behov for, og som gør dem glade. Det ser vi ske, når deltagerne er koblet på en indsats i et boligområde, som de boligsociale medarbejdere står for. Åbningen af et idrætsbibliotek for børn og unge er et eksempel på dette. Her oplever de unge, at deres arbejde gør en positiv forskel for de fremmødte børn. En deltager uddyber:

“ Det var godt, at vi fik lov til at blive indblandet i det. Stå der og være sammen med børnene. Det var et skidegodt projekt, de havde stillet op. Jeg syntes, det var fedt at se børnenes udstråling. Bare se, det gjorde noget godt for dem.

Aktiviteter i boligområderne er imidlertid ofte svære at arrangere. De er tidskrævende, og det kan være udfordrende at få aftaler i hus, når deltagerne selv står for det. Beboernes fremmøde til arrangementerne kan være sparsomt, hvilket kan ødelægge deltagernes oplevelse. En deltager siger: Det er svært at få lov til at gøre noget godt for andre.

Projektmedarbejderen har i begrænset omfang benyttet sig af den særlige viden, som de boligsociale medarbejdere har om beboernes behov i boligområderne. Det er ellers en force, da de boligsociale medarbejdere har gode forudsætninger for at hjælpe deltagerne med at udvælge og lave meningsfulde aktiviteter i boligområderne. Meningsfulde aktiviteter giver de unge succesoplevelser med at lave noget for andre, der fremmer deres sociale ansvarlighed. Projektmedarbejderen ser derfor muligheder i at samarbejde mere med de boligsociale medarbejdere om at koble sig på flere eksisterende indsatser i boligområderne.

LITTERATUR

Ahlmark, Nanna & Marie Broholm-Jørgensen 2016. Procesevaluering af Sund for livet – En sundhedsintervention på Indvandrer Kvindecetret. Statens Institut for Folkesundhed.

Arbejdsmarkedsstyrelsens orienteringsskrivelse af 30. september 2013. Visitation – uddannelseshjælpsmodtagere. Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Frederiksen, Nanna Øland, Bence Bøje-Kovacs & Jonas Lindstad 2014. Relationsarbejde i udsatte boligområder. Center for Boligsocial Udvikling.

Görlich, Anne, Mette Pless, Noemi Katznelson & Pia Olsen 2012. Hvem er de unge ledige? – Unge uden uddannelse og arbejde i Faxe Kommune. Center for Ungdomsforskning og Faxe Kommune.

Görlich, Anne & Noemi Katznelson 2013. Er selvtillid nok? Betydningen af tillid i fastholdelsen af unge i uddannelse. Tidsskrift for arbejdsliv 15 årg. 3: 24-39.

Görlich, Anne, Noemi Katznelson, Niels-Henrik M. Hansen, Michael Rosholm & Michael Svarer 2016. Hvad virker? Ledige unges vej til uddannelse og arbejde – Evaluering af Brobygning til uddannelse. CEFU – Center for Ungdomsforskning.

Hjort, Hanne Vibeke & Tine Gomard 2010. Sundhed er kommet for at blive. SOCIAL POLITIK/4/2010.

Ingholt, Liselotte, Betina Bang Sørensen, Tine Curtis & Vibeke Asmussen Frank 2010. Unges perspektiver på fællesskaber og uddannelsesforløb på tekniske skolers erhvervsuddannelse. Psyke & Logos 31:107-124.

Jensen, Torben Pilegaard 2010. Uddannelsesparathed – hvad er det? I Klar, parat, uddannelse – inspiration om uddannelsesparathed. Undervisningsministeriet.

Katznelson, Noemi, Helene Elisabeth Dam Jørgensen & Niels Ulrik Sørensen 2015. Hvem er de unge på kanten af det danske samfund? Rådet for Socialt Udsatte.

Larsen, Søren Brink, Mette Fabricius Madsen & Nikolaj Avlund 2015. På vej frem. Center for Boligsocial Udvikling.

Prince's Trust 2016. Om The Prince's Trust Programme. <https://www.princes-trust.org.uk/help-for-young-people/get-job/boost-your-confidence>. Downloadet d. 11.07.16.

Sundhedsstyrelsen 2010. Sundhed i beskæftigelsesindsatsen. Sundhedsstyrelsen.

Sønderby, Tine (red.) 2014. Bag facaderne. En antologi om boligsocialt arbejde i udsatte by- og boligområder. Boligsocialnet.

Team Brand 2014. Projektbeskrivelse. Internt notat af Roskilde Brandvæsen.

Team Ildfugle 2014. Internt notat af Roskilde Brandvæsen – BAND.

Thorsager, Linda & Mia Schneider 2007. Socialt udsatte borgeres sundhed. SFI, Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

BILAG 1: METODISKE OVERVEJELSER

Denne evaluering undersøger virkningen af Team Ildfugle som case. Bilaget gennemgår de metoder og metodiske valg, som evalueringen bygger på.

KVALITATIVE DATAKILDER

INTERVIEW MED DELTAGERE

Der er foretaget syv interview med forskellige deltagere på hold 2, 3 og 4. I interviewene har vi spurgt ind til deltagerens tanker og kendskab til Team Ildfugle, før de startede, og hvordan de blev visiteret. Herudover er der spurgt ind til deltagerens personlige læring, hvad de synes om indsatsen, og hvilke aktiviteter de bedst kan lide. Det giver viden om, hvad deltagerne synes om indsatsen, og hvad der er virkningsfuldt for dem som målgruppe. For at anonymisere deltagerne er deres oplevelser og udsagn tilfældigt beskrevet med "han" eller "hun" i løbet af rapporten.

INTERVIEW MED PROFESSIONELLE

Deltagerens egne vurderinger og oplevelser har vi suppleret med at interviewe projektmedarbejderen, boligsociale medarbejdere og rådgivere fra Ungeguiden. I interviewet med projektmedarbejderen har vi spurgt ind til indholdet i Team Ildfugle samt hans arbejde med deltagerne og vurdering af deres udvikling. Hvor interviewet med de boligsociale medarbejdere omhandler den boligsociale betydning for indsatsen, sætter interviewet med Ungeguiden fokus på de unges overgang fra Team Ildfugle til deres videre forløb. Interviewene giver ligeledes data om, hvordan samarbejdet har forløbet mellem de forskellige parter i forhold til visitering og opfølgning.

Med jævne mellemrum har vi desuden foretaget fem korte telefoninterview med projektmedarbejderen for at få indblik i indsatsens fremdrift og overholdelsen af programmet.

DELTAGEROBSERVATION

Vi har lavet deltagerobservation tre udvalgte dage på hold 3 og fem udvalgte dage på hold 4. Det har vi gjort i starten, i midten og i slutningen af begge forløb. Deltagerobservation har givet adgang til viden, vi ellers ikke ville have opnået om indsatsen, og indblik i, hvordan deltagerne reagerer på aktiviteterne, hvad der kendetegner deres samværsform og projektmedarbejderens tilgang til de unge. Derudover har vi brugt deltagerobservationen til at vurdere deltagerens personlige, sociale og sundhedsmæssige udvikling gennem indsatsen.

FILMOPTAGELSER

På hold 4 er der optaget en film om Team Ildfugle. Råbåndene fra filmoptagelserne har vi anvendt som supplerende datamateriale til evalueringen. Desuden har vi klippet fire film sammen, der belyser deltagerens udvikling socialt, personligt, sundhedsmæssigt og i forhold til uddannelse og job. De medvirkende deltagere og projektmedarbejderen har givet samtykke til, at filmene indgår i rapporten.

KVANTITATIVE DATAKILDER

OPUS-REGISTERDATA

For hvert hold har Roskilde Kommune bidraget med baggrundsdata på deltagerne. Derudover har kommunen trukket data på deltagerens ydelseskategorier ved start og tre måneder efter afsluttet forløb. Kommunen har også registreret, hvornår deltagerne har startet og afsluttet deres Team Ildfugle-forløb. Disse datoer har dog vist sig at være fejlbehæftet. For at få et retvisende billede af antal deltagere på holdene, har vi derfor spurgt projektmedarbejderen til råds. Han har kendskab til, hvor lang tid deltagerne har været i indsatsen.

Deltagere er inkluderet i vores statistik, hvis de har gennemført minimum otte ud af 12 uger, som forløbet varer. Vi har vurderet, at der i hvert fald skal otte uger til på et forløb, for at indsatsen har mulighed for at udvikle deltagerne og få dem tættere på uddannelse eller job. Deltagere med mindre end otte ugers deltagelse er frasorteret.

Vi skal gøre opmærksom på, at resultaterne for antallet af deltagere, der er kommet i uddannelse, kan være undervurderet. Vi har alene målt på, om deltagerne er kommet i uddannelse tre måneder efter deres forløb. Da flere uddannelsesinstitutioner har optag på bestemte tidspunkter i løbet af året, kan deltagerne potentielt have søgt ind på en uddannelse, uden det fremgår af vores opgørelse.

SUNDHEDSPROFILER

Deltagerne har i starten og i slutningen af et forløb lavet en sundhedsprofil, som vi har brugt til at vise deres sundhedsmæssige udvikling gennem Team Ildfugle. Der er 10 deltagere, der både har udfyldt den første og den sidste sundhedsprofil.

Sundhedsprofilernes tal bliver beregnet på baggrund af forskellige fysiske tests og et kort spørgeskema, der spørger ind til madvaner, alkoholforbrug og rygning. Profilerne udgør derfor et øjebliksbillede med fokus på klassiske KRAM-faktorer (kost, rygning, alkohol og motion). Deltagerne bliver ikke spurgt ind til områder, hvor de har sundhedsmæssige udfordringer, såsom søvnrytme og regelmæssigt indtag af føde. Sundhedsprofilen kan således kun betragtes som en indikator på en sundhedsmæssig udvikling for deltagerne, da den ikke tager højde for alle aspekter.

PROGRESSIONSSKEMAER

Både deltagere og projektmedarbejder har udfyldt et progressionskema med forskellige spørgsmål om de unge. Progressionskemaet er oversat fra engelsk fra projektet The Prince's Trust Programme i Storbritannien. Vi bruger progressionskemaet som redskab til at måle deltagerne udvikling i Team Ildfugle. Til hvert spørgsmål er der udformet eksempler, så deltagerne har haft noget at forholde sig til i vurderingen af sig selv. Hermed har vi forsøgt at sikre, at deltagerne har sam-

me forståelse af spørgsmålene og på den måde hæve reliabiliteten.

Deltagerne har udfyldt progressionskemaet tre gange gennem forløbet. I evalueringen har vi taget udgangspunkt i den første og sidste progressionsmåling. Antallet, der har udfyldt både første og sidste progressionsmåling, er afhængig af de fremmødte deltagere. Ud af de samlede 25 deltagere har 14 udfyldt både den første og sidste progressionsmåling. Fordelingen på holdene ser sådan ud:

	Hold 1	Hold 2	Hold 3	Hold 4
Antal progressionsmålinger	0 ⁶	9	3	2

Tabel 4 – fordeling af progressionsmålinger på holdene

Der er stor forskel på projektmedarbejderens og deltagerne vurderinger. Projektmedarbejderens vurdering er en del lavere end deltagerne egen vurdering i den første måling. Dog vurderer projektmedarbejderen, at der sker en større udvikling for deltagerne, end de selv gør. Det kan hænge sammen med, at deltagerne startvurdering er ret høj, hvilket efterlader sparsom mulighed for udvikling. Slutevaluering

Ud over progressionskemaet har deltagerne udfyldt en slutevaluering til sidst i forløbet, som ligeledes er oversat fra projektet The Prince's Trust Programme. Slutevalueringen belyser, i hvilken grad deltagerne selv vurderer, de har rykket sig på forskellige parametre i indsatsen, og hvor tilfredse de har været med projektmedarbejderens arbejde.

⁶ Hold 1 fungerede som pilotforløb, hvorfor deltagerne ikke har udfyldt progressionskemaet.

BILAG 2:

EKSEMPEL PÅ ET TEAM

ILDFUGLE-PROGRAM

Team Ildfugle er kendetegnet ved løbende at justere programmet og lave aktiviteter ud fra deltagernes behov og ønsker. Derfor er dette bilag blot et eksempel på, hvordan indsatsens program kan se ud.

Deltagerne får morgenmad og frokost hver dag i forløbet, ligesom de typisk starter morgenen med fysisk træning. Desuden får deltagerne udarbejdet en sundhedsprofil tre gange gennem forløbet i Sundhedscentret. Resten af indsatsens indhold er beskrevet på ugebasis i det følgende.

UGE 1 – INTRO

Den første uge starter med en introdag, hvor deltagerne lærer hinanden at kende og skaber holdånd gennem mindre samarbejdsøvelser. På dag to bliver deltagerne præsenteret for Team Ildfugles samarbejdspartnere med besøg fra boligorganisationens medarbejdere. Deltagerne lægger også en individuel plan for resten af forløbet med personlige målsætninger. Den resterende uge går med at gennemføre et førstehjælpskursus.

UGE 2 – NÅ DIT MÅL

Deltagerne bruger ugen på at komme tættere på deres personlige mål. Det inkluderer, at de i dialog med projektmedarbejderen finder frem til, hvilke forhindringer de har og ønsker at arbejde med. Herefter arbejder deltagerne med at udfordre sig selv og nå deres personlige mål gennem en række aktiviteter, såsom rappelling og stigeredning. Resten af ugen går med, at deltagerne er i nytteindsats en dag, som gerne finder sted i deres egne boligområder. Her kan de for eksempel hjælpe til med ældres rollatorer eller opsætte røgalarmere i lejligheder. Deltagerne gennemfører også et kursus i elementær brandbekæmpelse.

UGE 3 – HÅNDBER UDFORDRINGER

I denne uge får deltagerne et kursus i at være en robust borger. Undervisningen omhandler både deltagernes robusthed i deres hverdag og i ekstraordinære situationer. Ugen byder ligeledes på endnu en nytteindsats, ligesom deltagerne er på orienteringsløb og senere skal gennemføre den lange gåtur Walk & Talk. Den efterfølgende dag er hviledag, hvor deltagerne skal restituere ovenpå Walk & Talk. Ugens sidste dag bliver brugt på, at deltagerne skal evaluere sig selv med udgangspunkt i deres personlige målsætninger. Det støtter projektmedarbejderen dem i.

UGE 4-5 – PROJEKTUGER

Deltagerne skal vælge et byggeprojekt ud fra en udleveret projektliste. Projektet skal være til gavn for lokalsamfundet, og deltagerne skal selv stå for planlægning, udførelse og fremvisning af slutresultatet. Det kan eksempelvis være opførelse af en petanquebane i et boligområde.

UGE 6-8 – PRAKTIKFORLØB OG DIVERSE

Deltagerne kommer i et praktikforløb strækkende over tre uger, hvor de er cirka tre gange ugentligt. Praktikkerne er inden for områder, deltagerne selv vælger, og sker oftest i samarbejde med Boligselskabet Sjælland og deres leverandører og ansatte i boligområderne. Foruden praktikforløbet laver deltagerne forskellige aktiviteter i disse uger. De kommer blandt andet på virksomhedsbesøg, i nytteindsats og laver en såkaldt gruppesession på brandstationen. Her skal deltagerne igennem en blanding af fælles aktiviteter og fælles samtaler, hvor holdet taler om, hvordan indsatsen forløber.

UGE 9 – PLAN FOR FREMTIDEN

Denne uge er dedikeret til, at deltagerne reflekterer over og planlægger, hvad de skal efter Team Ildfugle. Deltagerne får hjælp til at udarbejde et CV, ligesom de øver sig i at gå til jobsamtale. En dag tager holdet samlet hen til Ungeguiden, hvor deltagerne har opfølgningssamtaler om deres fremtid efter indsatsen. Til samtalerne er de unge ledsaget af projektmedarbejderen. Ligeledes er en del af ugens program at give deltagerne vejledning i økonomi samt kost og motion. Der er desuden løbende indlagt små øvelser og aktiviteter, som deltagerne skal samarbejde om.

UGE 10-11 – SOCIALT ARRANGEMENT

Deltagerne skal over to uger planlægge et socialt arrangement, som de ønsker at afvikle eller koble sig på i boligområderne. Det kan være åbning af et idrætsbibliotek for børn og unge eller afholdelse af et julearrangement for beboere. Formålet er at gennemføre et arrangement, hvor deltagerne hjælper beboere i boligområderne og gør dem glade. Idéen er at få deltagernes færdigheder, som de har lært gennem Team Ildfugle, i spil i løsningen af opgaven.

UGE 12 – AFSLUTNING

Deltagerne bruger den sidste uge på i fællesskab at følge op på, hvad de har lært og tager med sig fra Team Ildfugle. Hen mod slutningen af ugen får deltagerne en dimission. Her bliver familie og venner inviteret, og deltagerne bliver fejret. Deltagerne får et diplom for gennemførelse af indsatsen og beviser på de kurser, de har deltaget i. Projektmedarbejderen afslutter forløbet med at introducere deltagerne for netværksmøder, som de er velkomne til at deltage i fremover. Det er møder, som medarbejderen afholder for tidligere deltagere i Team Ildfugle, hvor de kan ses og holde kontakten.

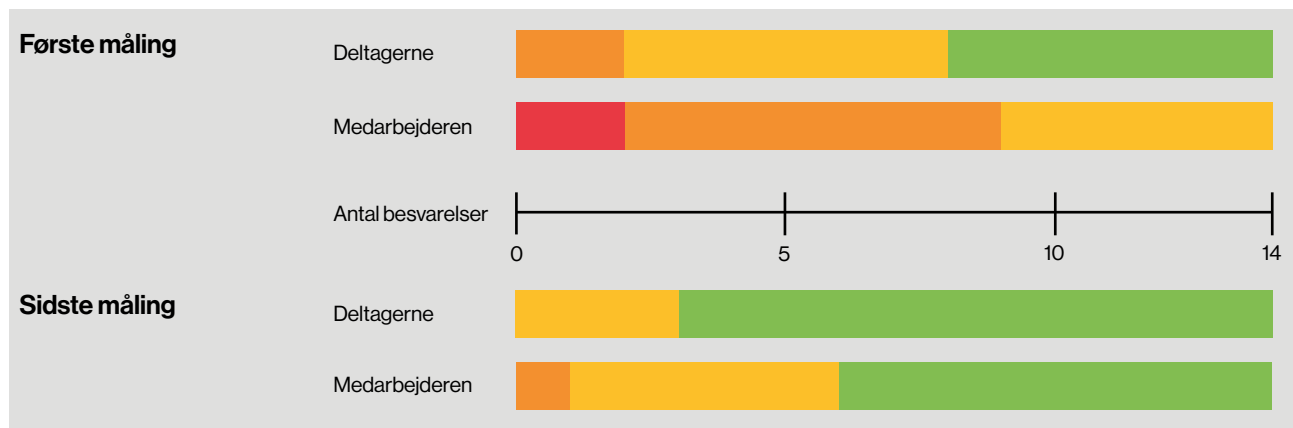
BILAG 3: OVERSIGT OVER PROGRESSIONER

Følgende figurer viser, hvordan deltagerne og projektmedarbejderen har udfyldt det første og det sidste progressionsskema. Til hvert spørgsmål i progressionsskemaet har der været følgende svarkategorier:

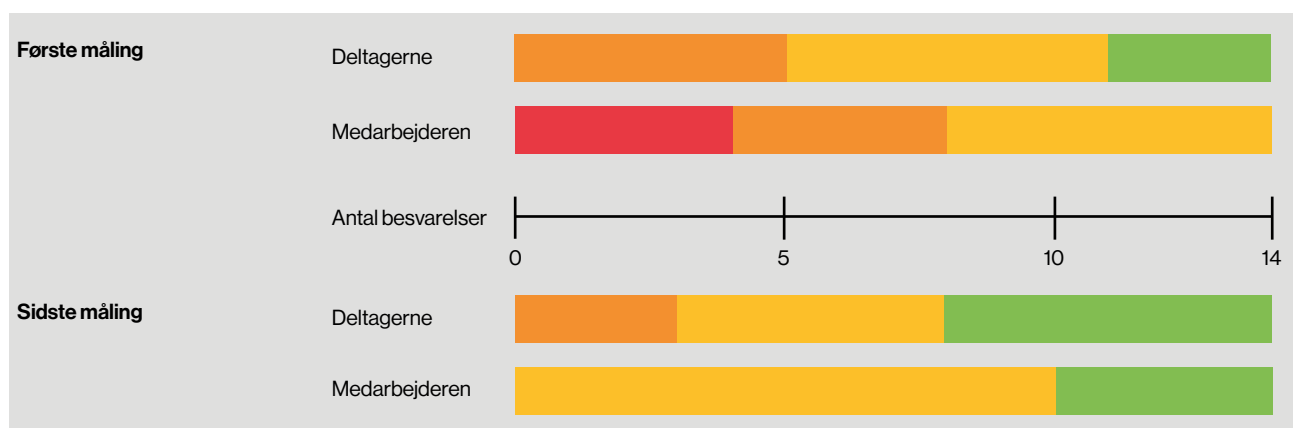
1. Svært, ønsker ikke ændring
2. Svært, ønsker at blive bedre
3. Nogenlunde, kan forbedres
4. Rigtig god

Ovenstående farvekoder er de samme i figurerne.

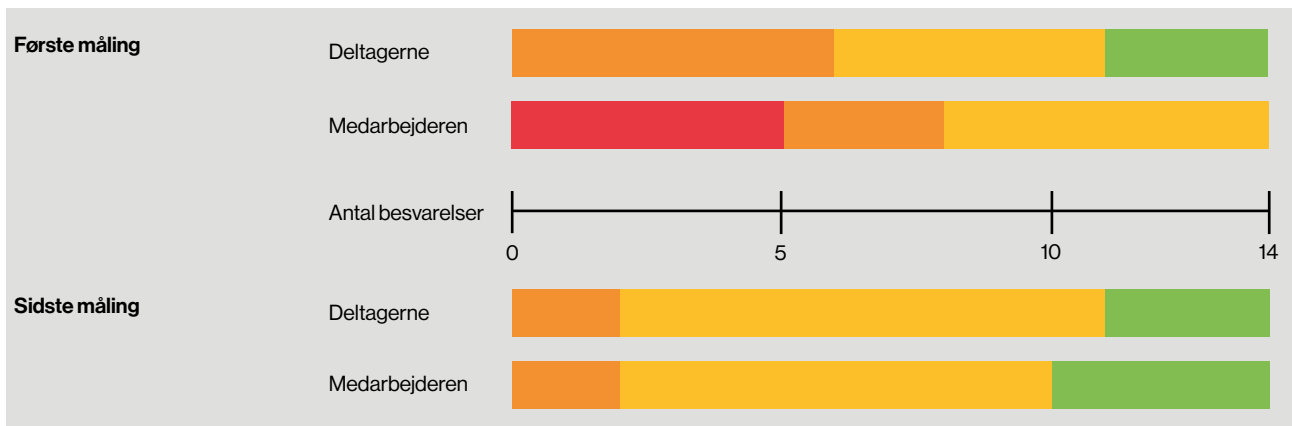
HVOR GOD ER DU TIL AT SAMARBEJDE MED ANDRE?

HVOR GOD ER DU TIL AT HAVE SELVTILLID?

HVOR GOD ER DU TIL AT SÆTTE OG OPNÅ MÅL?

HVOR GOD ER DU TIL AT VÆRE STABIL?

